

NOVADNIEKS

● TREŠDIENA, 2002. GADA 19. JŪNIJS ● Nr. 46 (7291) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,24

Gribat peldēties?
Tikai uz pašu atbildību...

gan neseno sauso
laiku un karstumu jau
vairākas dienas nomai-
nījis nepastāvīgs, mākoņains
un lietains laiks, kas nemaz
nevedināja un atsvaidzino-
šām peldēm upēs, ezeros vai,
sliktākajā gadījumā, piemā-
jas diķīšos kopā ar nule kā-
jiņas uzauzējušajiem kurku-
lēniem, ir gandrīz simtpro-
centīgas cerības, ka šovasar
vēl dabūsīm kārtīgi peldēties.
Tāpēc vietā un laikā būtu pa-
runāt par daudz maz civilizē-
tām atpūtas iespējām pie
ūdeņiem, ar kuriem tā lepo-
jas un ir bagāts Preiļu rajons.

Rajonā nav oficiāli
reģistrētu peldvietu

Sazinoties ar Preiļu rajona
padomes atbildīgajiem spe-
cialistiem un pašvaldību vadi-
tājiem, «Novadniekam» izde-
vās noskaidrot vienīgi to, ka
rajona teritorijā nav nevien-
as oficiāli reģistrētas peld-
vietas. Katrā pašvaldībā ir
vietējo iedzīvotāju un pilsēt-
nieku vairāk vai mazāk iecie-
nītas ūdenskrātuves, kur cil-
vēki labprāt peldas, baudot
ūdens, saules un gaisa lab-
vēlīgo ietekmi uz garajā zie-
mā novārdzināto organismu.

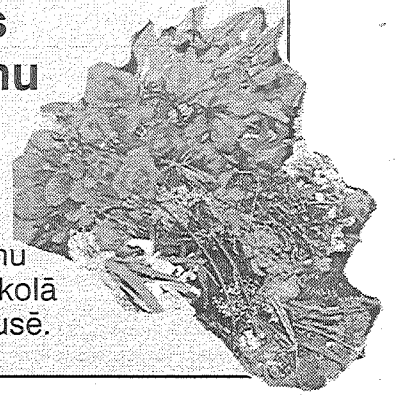
Kādam jābūt oficiāli reģis-
rētai peldvietai? Par to visiz-
smelošākā informācija atro-
dama 1998. gada augustā iz-
dotajos un toreizējā ministru
prezidenta Guntara Krasta
un labklājības ministra Vladi-
mira Makarova parakstītajos
noteikumos nr. 300 «Peldvie-
tu iekārtošanas un higiēnas
noteikumi». Ar tiem «Novad-
nieka» lasītājus iepazīstināja
Valsts sanitārās inspekcijas
Preiļu daļas vadītāja Raina
Nikiforova.

Noteikts, ka Latvijā peld-
sezona ir no 1. maija līdz 30.
septembrim. Par peldvietu

noteikumos teikts, ka tā ir
labiekārtota vieta atpūtas zo-
nā, kas paredzēta peldēšanai.
Ministru kabineta noteikumi
nosaka vispārīgās peldvietu
iekārtošanas un higiēnas
prasības, kuras peldsezonā
jāievēro visās ūdenstilpēs un
ūdenstecēs, kas minētas kā
peldvietu ūdeņi. Taču šie no-
teikumi neattiecas uz ūden-
stilpēm, ūdenstecēm un to
krastu sektoriem, kas atpū-
tai un peldēšanai tiek izman-
toti neorganizēti un nekon-
trolēti.

Turpinājums 11. lappusē.

Skolās
izlaidumu
laiks.



Par izlaidumu
Salas pamatskolā
lasiet 5. lappusē.

ZINĀS

Ceturtdien paredzēts
medikū streiks

Pēc divām dienām – 20. jūnijā – Preiļu rajona
ārstniecības iestādēs notiks medikū streiks. «No-
vadnieks» jau informēja, ka Latvijas medicīnas
darbinieku galvenais neapmierinātības iemesls ir
trūcīgais finansējums veselības aprūpei un zemās
medikū algas. Lēmumu par streiku pieņēma Latvi-
jas veselības un sociālās aprūpes arodbiedrība.
Nolemts streikot vienu dienu jūnijā, vienu – jūli-
jā un trīs – septembrī.

Līvānu slimnīcas direktore Iraida Glušņonoka
informēja, ka medicīnas iestādes personāls pil-
nībā atbalsta streiku, taču sakarā ar to, ka slimnīcā
nav arodbiedrības, nekādas sevišķas aktivitātes
streika dienā netiks veiktas. Ārsti un medicīnas
māsas atradīsies savās darba vietās un sniegs ne-
atliekamo medicīnisko palīdzību, pacientiem nav
pamata bažām.

Medikū vispārējām prasībām pilnībā pievieno-
jas arī Preiļu slimnīcas ārsti un medicīnas māsas.
Valdībai un parlamentam jāliek saprast, ka no
medicīnas finansējuma lielā mērā ir atkarīga arī
valsts un tās iedzīvotāju nākotne, teica slimnīcas di-
rektors Jānis Anspoks. Preiļu medikū ceturtdien
atrādīsies darba vietās, bet pacientiem sniegs tikai
neatliekamo palīdzību, nekādas plānveida operā-
cijas nav paredzētas. Medicīnas darbinieku arod-
biedrība, kuru vada ārsts Juris Kļaviņš, par strei-
ka norisi ir informējusi arī Preiļu rajona padomi.

Sakoptības konkursā
Līvānos šogad apzinās
arī nekoptākās mājas

Kā katru gadu arī šogad Līvānu novadā no 1.
augusta līdz 15. septembrim risināsies sakoptības
konkurss «Topi skaistāks, mans novads», kura laikā
īpaša komisija vērtēs mājas, sētas, komunālās ēkas,
skolas, bērnu dārzus, valsts un privātos uzņēmumus.
Konkursa uzvarētāji tiks apbalvoti ar ceļojošo
piemiņas zīmi, bet pārējie saņems veicināšanas
balvas. Kopējais balvu fonds ir 300 lati. Šogad
konkursa nolikums paredz arī jauninājumu – apzi-
nāt nesakoptākās teritorijas novadā un pasniegt to
īpašniekiem (lietotājiem) simbolisku «balvu» —
slotu. Konkursa rīkotāji cer, ka tādā veidā izdosies
panākt nepievilcīgo teritoriju sakopšanu.

Seminārs trušu
audzētājiem

Piektdien, 21. jūnijā pulksten 11.00 Amatū un
harmonijas centra telpās Preiļos, Liepu ielā 2 tiek
gaidīti truškopības entuziasti un interese. Preiļu
lauksaimniecības konsultāciju birojs piedāvā zem-
niekiem iespēju apskatīt un iegādāties dažādu
šķirņu trušus, kā arī informatīvus seminārus par
praktisko truškopību. Piedalīsies lektori no Dau-
gavpils un Jēkabpils, kā arī Latvijas sīkdzīvnieku
audzētāju biedrības «Trusis un citi» līdzpriekšsē-
dētāja Zaiga Viksne.

Svētkos — papildu vilcieni

Akciju sabiedrība «Pasaziņu vilciens» informē,
ka pasažiņu pārvadājumu labākai nodrošināšanai
Līgo svētkos tiks palielināts vagonu skaits dīzelvil-
cienu sastāvos un pirmdien, 24. jūnijā, kursēs šā-
di papildu vilcieni:

- ✓ Rīga — Krustpils (no Rīgas 9.15) un Krust-
pils — Rīga (no Krustpils 12.46);
- ✓ Līvāni — Rīga (no Līvāniem 16.05).

Abonē «NOVADNIEKU» jūlijam un Tu piedalīsies cukura loterijā!

Pirmo reizi laikraksta abonentiem piedāvājam iespēju piedalīties loterijā un vinnēt
cukuru, kas ievārījumu gatavošanas un konservēšanas laikā īpaši noder.

«Novadnieka» sadarbības partneri

IU «Volkovs» (īpašniece Zoja Volkova),

SIA «Arka» (direktors Ārijs Vucāns),

IU «Komar Karate Klubs Aglona» (īpašnieks Igors Komars)



loterijā piedāvā

60 kilogramus cukura.

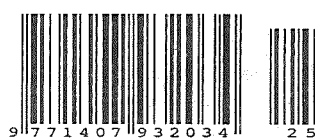
5 laimesti — katrs pa 10 kg cukura,

2 laimesti — katrs pa 5 kg cukura.

Loterijā piedalās visi gada abonenti, kā arī tie
lasītāji, kas «Novadnieku» abonējuši jūlijam
un pārējiem mēnešiem līdz gada beigām.

**Abonēšanas laiks
līdz 26. jūnijam**

ISSN 1407-9921



NACIONĀLĀS ZINĀS

Sola celt nacionālo bibliotēku

Saeima pagājušo ceturtdien dažu minūšu laikā nobalsoja par jaunu ēku Latvijas nacionālajai bibliotēkai (LNB) — deva priekšvēlēšanu solījumu, par kura izpildi vai laišanu būs jādomā nākamajai Saeimai. Aizejošā Saeima apsoliņa, ka bibliotēkas ēka būs gatava līdz 2008. gada 18. novembrim. No pašas svarīgākās projekta finansēšanas sadaļas ir pazuduši varianti aplikt ar speciāliem nodokļiem noteiktas Latvijas iedzīvotāju grupas (elektroenerģijas un alkohola lietotājus, azartspēļu dalībniekus u.tml.). Bibliotēka tiks, ja vispār tiks, celta galvenokārt par aizlienētu naudu, kuru atdos Latvijas valsts iedzīvotāji tādās proporcijās, kādās viņi vispār maksās nodokļus turpmākajos pārdesmit gados.

Ieslodzītie pārtikas sūtījumus varēs saņemt

Satversmes tiesa atzinusi par Sodū izpildes kodeksam neatbilstošu Ministru kabineta noteikumos iekļauto aizliegumu ieslodzītajiem saņemt pārtikas sūtījumus, ziņo LETA. Ieslodzījuma vietu pārvalde uzskata, ka spriedums veicinās narkotiku izplatību ieslodzījuma vietās. Savukārt Satversmes tiesa norādījusi, ka Saeimā jāizvērtē, vai bailes no narkotikām ir samērīgas attiecībā pret ieslodzīto skaitu, kam liegta iespēja tikt pie papildus pārtikas.

Ferhoigens: Latgale no ES iegūs visvairāk

Latgale no Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā iegūs visvairāk, to, sestdien, tiekoties ar Rēzeknes pilsētas un rajona pašvaldību pārstāvjiem un Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas vadību, teica ES komisārs paplašināšanās jautājumos Ginters Ferhoigens, ziņo LETA. Komisārs uzsvēra, ka, lai gan Latgale patlaban ir vismazāk attīstītais reģions Latvijā, tomēr ir acīmredzams tā attīstības plāns un vēlēšanās to realizēt.

Savs krekls tuvāks jeb nekaunībai nav mēra

Līdz ar pagājušo ceturtdien Saeimā steidzami pieņemto likumu «Par akcīzes nodokli tabakas izstrādājumiem» tiek paaugstināta cigarešu cena, to akcīzes nodokļa likme, no kuras daļa tiek ieskaitīta valdošo partiju biedru tikai 1. martā izveidotajā Sporta spēļu atbalsta fondā. 94% no akcīzes nodokļa tabakas izstrādājumiem tiks ieskaitīta valsts pamatbudžetā, 3% — Kultūrkapitāla fondā un 3% — Sporta spēļu atbalsta fondā, kura valdes priekšsēdētājs ar paraksta tiesībām ir Tautas partijas deputāts, šī likuma sagatavotājs, Finanšu un budžeta komisijas priekšsēdētājs Māris Vītols. Gada laikā fonds saņemu 708 000 (!) latu. Fonda dibinātāji un valdes locekļi ir sabiedrībai plaši pazīstami cilvēki, piemēram, Atis Sausnītis, Guntis Indriksone, Ojārs Kehris, Kirovs Lipmans, Kārlis Greiškalns, Mareks Segliņš, Aigars Kalvītis u.c. Re, kas par brašu komandu un braši iecerētu tvērienu! Bezpartejiskā opozīcijas deputāte Ingrida Ūdre šo gājieni komentē kā izcilu korupcijas un nekaunības piemēru, kad valsts amatpersonas nobalso par valsts līdzekļu piešķiršanu pašu vadītam fondam. Jānis Lagzdīns, TP deputāts, pretkorupcijas likuma autors, uzsvēra, ka šāda Saeimas deputātu rīcība nav attaisnojama, un cer, ka prezidente likumu neizsludinās. Valsts prezidentei tiešām ir iesniegts aicinājums likumu neizsludināt.

Piešķir prēmiju par uzvaru Eirovizijā

Finanšu ministrs Gundars Bērziņš ir parakstījis rīkojumu par naudas balvas piešķiršanu 47. starptautiskā Eirovizijas dziesmu konkursa uzvarētājam Marijai Naumovai un viņas grupai. Kopumā māksliniekiem piešķirti nedaudz vairāk par 17 000 latu. Marijai izmaksās 12 334 latu (ieskaitīts iedzīvotāju ienākuma nodoklis), viņas radošai grupai — 5 000 latu, ziņo Finanšu ministrijas preses dienests.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (zūmālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

VĒSTURE

1940. GADA 17. JŪNIJS — LATVIJU OKUPĒ PSRS KARASPĒKS

Vai bija jāpretojas Latvijas okupācijai?

17. jūnijs — Latvijas okupācijas diena 1940. gadā. Šis liktenīgās dienas priekšvēsture saistās ar 1939. gada 23. augustā noslēgto Molotova - Ribentropa (Staļina - Hitlera) paktu.

Pakts, kas sastāvēja no neuzbrukšanas līguma un slepenā protokola, tika parakstīts Kremli. Ar to būtībā tika izlemts Baltijas valstu liktenis, jo Rietumvalstis ne drošību, ne palīdzību negarantēja. Iša laika spriedi PSRS panāca sev labvēlīgu līgumu noslēgšanu ar Baltijas valstīm (ar Igauniju - 28. septembrī, ar Latviju un Lietuvu - 5. oktobrī).

Ar šo līgumu tika izlemts Latvijas liktenis, jo Staļins un Molotovs sarunā ar Latvijas ārlietu ministru Munteru atklāti pateica, ka līguma neparakstīšanas gadījumam paredzēti pie Latvijas robežas sakoncentrētie lielle kājnieku un tanku spēki. Arī Latvijas robežsargi un aģentūra ziņoja par ievērojamu krievu karaspēka daļu koncentrāciju.

Sarkanās armijas motorizētās daļas un tanki ātri šķērsoja robežu un izvietojās nozīmētajās vietās, lielākoties — Latvijas armijas kazarmās. Ištajiem saimniekiem nācās meklēt savā zemē jaunas «mājas». Cietā arī civilie objekti. Piemēram, Ezerē Sarkanās armijas vīriem bija iepatikusies vidusskola, kur arī tika izvietota tanku brigāde un citas karaspēka daļas.

Pienāca 1940. gada vasara. Gandrīz katram Latvijā bija skaidrs, ka karš tuvojas arī mūsu valstij. Rietumeiropa jau bija Hitlera nagos. Savu tiesu sagrābt steidzās Staļins. Maskava domāja, ka izdosies «uzspridzināt» Latviju no iekšienes, cerot uz strādnieku un zemnieku streikiem un nemieriem. Bet no tā nekas nesanāca. Jo latvieši taču redzēja, cik slikti apgērbti un apgādāti bija sarkanarmieši, kāds bija viņu intelektuālais līmenis. Prezidents Kārlis Ulmanis mierināja tautu un uzstājās pat ar ļoti kareivīgām runām. Bet viņa stunda jau bija sīta.

Naktī no 14. uz 15. jūniju spēcīga čekistu vienība iebruka Masļeniku robežapsardzes postenī. Daļu no robežsargiem nogalināja, bet dažus kopā ar civiliedzīvotājiem aizdzina uz PSRS.

Kad arī šī provokācija nedeļa gaidītos rezultātus, Sarkanās armijas karaspēks okupēja Latvijas teritoriju. Krievija bija izvēlējusies laiku, kad visas pasaules uzmanības centrā bija Parīzes krišana.

Vēsturiekiem joprojām nav vienprātības — bija vai nebija jāpretojas šim iebrukumam? Jāpiebilst, ka nebija vienotības starp Baltijas valstīm. Ja tā būtu bijusi, varēja mobilizēt 450 000 labi apmācītu karavīru. Pulkvedis un tiesību zinātnieks doktors G. Grinbergs atzina, ka nebija lielas praktiskas nozīmes pretoties krieviem, jo Latvijas armiju tik un tā iznīcinātu. Bet tam būtu bijusi ļoti liela morāla nozīme paaudžu paaudzēs. Pulkvedis uzskata: «Labāk krist kaujā, nekā iet bojā Litēnē kā lopu kautuvē, čekas pagrabos vai mirt bada nāvē Sibīrijas izsūtījumā.» Kādreizējais Kara skolas priekšnieks A.Kripēns uzskatīja, ka «par spīti trūkumiem cīņu pret uzbrucējiem mēs tomēr varējām pieņemt, to prasīja armijas un tautas noskaņojums».

Skaidrs, ka pretošanās gadījumā latviešu tautas liktenis būtu citāds. Kļuvis zināms, ka 1941. gadā tika plānota vēl viena masveida izvešana, kuru iztraucēja karš. Tās uzskatāmi pierāda, ka nepretošanās un uzticēšanās pretinieka goda prātam pielīdzināma nodevībai. Tautas likteni nedrīkst izlemt viens vai daži cilvēki.

Arī tagad jāapzinās, ka paši saviem spēkiem mēs savu neatkarību nevaram nosargāt. Ir nepieciešams iekļauties NATO, un - jo ātrāk, jo labāk. Eiropā jau sāk celt galvas gan galēji labie, gan kreisie dažādu nokrāsu teroristi. Tādēļ nepieciešami sabiedrotie un pašiem savi bruņotie spēki.

Ivars Andersons,
vēstures pētnieks
(«Saldus Zeme»)

Fakti



● Ārlietu ministrs V.MunTERS teica plašu runu par Latvijas neitralitātes politiku 1939. gada Saimnieciskās un kultūras padomes kopsēdē 11. maijā. («Atpūta»)



● Žurnāls «Atpūta» lasītājiem lepi demonstrē nacionālo bruņoto spēku varenību, reportāža no 1939. gada 15. maija svētku manifestācijas Rīgā. («Atpūta»)

TASS informācija par padomju karaspēka ieiešanu Latvijā

1940.g. 17.jūnijā

Pleskava, 17.jūnijs (TASS). Šorīt padomju karaspēks, galvenokārt mehanizētās daļas, pārgāja Igaunijas un Latvijas robežas un iegāja Tallinā, Dvinskā [Daugavpilī], Mitavā [Jelgavā] un Rīgā.

Rīga, 17.jūnijs (TASS). Šodien plkst. 12.30 dienā pēc Rīgas laika Rīgā iegāja sarkanarmijas tanku daļas. Karaspēka pārvietošanās notika stingri plānveidīgi un pilnīgā kārtībā.

Ļaudis pilsētas ielās apsveic sarkanarmijas daļas. Karaspēka kustība turpinās.

Rīga, 17.jūnijs (TASS). Šodien sarkanarmijas daļas iegāja Ļucīnā [Ludzā], Režicā [Rēzeknē], Dvinskā [Daugavpilī], Mitavā [Jelgavā], Tukumā, Kuldīgā, Talsos.

Padomju karaspēks tiek sagaidīts draudzīgi un iedzīvotāji kaujiniekiem viesmīlīgi sniedz ziedus.

Pēdējās 24 stundas līdz 17. jūnijam ir ļoti trauksmains laiks. Tā ir nemītīga sazināšanās starp Rīgu un Maskavu. No vienas puses — viens vienīgs pavēju diktāts. No otras — mēģinājums kaut ko mīkstināt, pa kriptai cenšoties izsist kaut niecīgākās atlaides. Taču ne reizi neatskan — NĒ!

TREŠDIENAS INTERVIJA



Mēs dzīvojam laikā, kad ikdienišķās rūpes par maizes kumosu un iztikšanu sagādā ne mazums bēdu un aizēno pārdomas par to, kādu garīgo un estētisko mantojumu atstātiem nākamajām paaudzēm. Reti aizdomājami, kas paliks pēc mums mežos, gaisā, ūdeņos, jo šobrīd tas šķiet mazāk svarīgi. Tomēr ir cilvēki, kuriem rūpes par šīm lietām ir ikdienas darbs. Tas liek raudzīties pasaulē citām acīm arī SOLVEIGAI MAZJĀNEI, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītājai.

● Solveiga studiju laikā septiņdesmitajos gados, kad Rīgas Politehniskajā institūtā viņa apguva ķīmijas specialitāti.

Tīras zemes, gaisa un ūdens sardzē

— Daudziem nemaz tā īsti nav skaidrs, ko dara vides speciālisti, tādēļ pastāstiet, kad ir dibināta reģionālā vides pārvalde un ar ko tā nodarbojas?

— Daugavpils reģionālā vides pārvalde aptver četrus rajonus — Preiļu, Daugavpils, Krāslavas un Jēkabpils, un kopumā pārvaldē strādā ap 50 darbinieki. Reģionālā pārvalde ar šādu nosaukumu savu darbību uzsāka 1995. gadā. Pirms tam tā bija reģionālās vides komiteja, taču veicamās funkcijas un arī aptvertā teritorija bija tā pati. Šobrīd reģionālās pārvaldes Preiļu sektorā strādā trīs inspektori. Atbildam par gaisa, ūdens un ekosistēmas aizsardzību katrs savā rajona teritorijā. Piemēram, mans uzdevums ir sekot līdzi vides jautājumiem Līvānu novadā, Jersikas un Rudzātu pagastā. Kā nodaļas vadītāja atbildu par operatīvo sadalījumu transportam, plānu un atskaišu noformēšanu, kas saistīts ar pārvaldes darbu Preiļu rajona teritorijā.

Agrāk vides pārvaldes uzmanība vairāk bija vērstā uz dabas problēmām, tagad lielāka uzmanība tiek veltīta cilvēka un dabas mijiedarbībai — kā cilvēks ietekmē vides pastāvēšanu un attīstību. Neatņemama mūsu darba sastāvdaļa ir rūpes par vidi, lai skaistās ainavas saglabātu arī nākamajām paaudzēm. Nereti ir tā, ka tieši cilvēku nezināšanas pēc dabā kaut ko iznīcināt un vēlāk agrāko vairs nav iespējams atjaunot. Tāpēc arī pastāv vides speciālisti, kas domā par vides ilgspejīgo attīstību. Šis jēdziens šobrīd vides speciālistu aprindās ir ļoti aktuāls, un ilgspejīgas attīstības mērķis ir nodrošināt, lai tie resursi — augu, dzīvnieku, zivju un cita veida dabas bagātības — būtu pieejamas ne tikai šodien, bet arī pēc simts gadiem.

Mūsu uzdevums nav tikai kontrolēšana vien, ļoti lielā mērā mūsu darbs ir saistīts ar pašvaldībām, tur dzīvojošiem cilvēkiem, viņu informēšanu, konsultēšanu vides jautājumos. Pēdējos gados tiek izstrādāts daudz dažādu projektu, kas vērsti uz vides sakārtošanu un atveseļošanu, kur varam palīdzēt ar padomu. Arī, būvējot kaut ko no jauna, svarīgi, lai uzņēmējs sadarbotos ar vides speciālistiem un nekļūdoties normatīvajos aktos un likumos.

— Teicāt, ka inspektoriem jābūt gataviem reaģēt un jābūt mobiliem arī ārkārtējos gadījumos. Pastāstiet par kādu no tiem, ko tadā brīdī darāt?

— Pēdējā laikā nopietnu atgaidījumu, kas apdraudētu vidi, nav bijis. Pirms kādiem trim gadiem Jersikas pagastā tehniskas kļūmes rezultātā apgāzās degvielas autocisterna. Negadījums notika tieši pirms svētkiem, 17. novembrī, bija uzsalis un sniga sniedzīns.

Vides pārvalde ārkārtas situācijās nestrādā viena pati. Negadījuma seku novēršana sākas ar brī-



● Solveiga un Ēriks kopā dejo jau kopš 1976. gada, kad abi atnāca strādāt uz Līvānu stikla fabriku. Šis foto tapis 1990. gada dziesmusvētkos Rīgā, netālu no Daugavas stadionā. Tajā gadā Solveiga sāka strādāt par vides komitejas inspektori Līvānos.

di, kad kāds notikušo ir redzējis un paziņo vai nu savai pašvaldībai vai ugunsdzēsējiem. Tiek iesaistīta vides pārvalde, civilās aizsardzības speciālisti, pašvaldība, atsevišķos gadījumos medicīnas darbinieki. Situācija uzreiz tiek novērtēta, lai postošais process nevērstos plašumā. Pieminētajā gadījumā tika ņemtas palīgā kannas un smelts izlijušais benzīns. No bojātās cisternas benzīnu pārsūknēja citā. Ja postījums nopietns, ņem augsnes, ūdens paraugus, lai noteiktu piesārņojuma pakāpi un lemtu, kā rīkoties tālāk. Ģeogrāfiskais stāvoklis un laika apstākļi Jersikas gadījumā bija labvēlīgi, jo izlijusi degviela sasalušajā zemē nepaspēja iesūkties, tādēļ nopietnas ietekmes uz vidi nebija.

— Kāds ir sabiedrības skatījums uz vides problēmām? Vai vienmēr izdodas rast sapratni ar uzņēmējiem, pašvaldībām jautājumos, kas skar dabas aizsardzību?

— Šo sapratni tiešām ne vienmēr izdodas rast, jo pašvaldības vides problēmas diezgan vai ierindo svarīgāko jautājumu pirmajā piecīnīkā, tomēr par šīm lietām ir jārunā. Domāju, ka stingrāk dabas aizsardzībai būtu jāpievēršas jau skolā, jāinformē bērni vides jautājumos. Sabiedrībā lielākoties tam netiek pievērsta uzmanība, un tas, šķiet, ir agrāko laiku mantojums, kad visu saņēmām par brīvu. Taču arī ūdens, kas tek pa krānu mūsu vannasistabā, patiesībā ir zemes dziļu resurss, kas jātaupa, jo tas nav bezgalīgs. Šobrīd mums tā pietiek, bet vai tā būs vienmēr?



● Svētku foto pēc kopā nodzīvotiem 25 gadiem. Solveiga un Ēriks Mazjāni kopā ar bērniem Aivaru (no kreisās), Rutu un Mārtiņu sudraskāzu dienā 2000. gada 16. augustā. Foto no S. Mazjānes albuma.

Par to neaizdomājami, un īstenībā cilvēkiem to nevarētu arī pārnest, jo dzīve šodien nav nekāda saldā, nav laika vēl domāt par simtiem gadus tālu nākotni.

— Vai arī vides sfērā ienāk Eiropas Savienības rekomendācijas, direktīvas, uzlabojumi vai aizliegumi?

— Jāsaka, ka vides prasības Latvijā daudzos jautājumos ir pat stingrākas nekā ES, taču mūsu vājais posms ir pieeja šo jautājumu risināšanā. Te gan no Eiropas varam mācīties. Pēdējos gados dažādu ieteikumu ar rekomendējošu raksturu ir diezgan daudz. Pagaidām tiem ir tikai vēlējuma ne pavēles forma, lai gan dažs labs zemnieks šos ieteikumus jau sāk izjust realitātē. Nesen piedalījies informatīvā seminārā par dažādiem ES projektiem, kas Latvijā pagājušajā gadā jau ir tikuši īstenoti. Viens no lielākajiem dabas projektiem saistīts ar Engures ezera apsaimniekošanu, kas ir līdzīgs liegums kā, piemēram, Ciriša ezers Aglonas pagastā. Apsaimniekošanas plāns tur ietver gan ezera izplaušanu, gan augu atradņu inventarizāciju. Tiesa, arī šajos projektos ir vajadzīgs pašfinansējums no pašvaldības, bet laivas tiesu visu izdevumu apmaksā ES. Mūsu pašvaldībām tik milzīgu naudas līdzekļu vides sakārtošanai nav, tādēļ ir jāmekās gatavot šādus projektus, jāmeģina uztvert un izmantot jaunās iespējas.

— Kādreiz dabu piesārņoja lielie rūpniecības uzņēmumi, ķīmiskās fabrikas, taču šobrīd tādu rajonā vairs nav. Kas vidi visvairāk apdraud patlaban?

— Šobrīd vīdi lielākus draudus mūsu apstākļos rada mazie uzņēmumi, jo tos ir ļoti grūti kontrolēt. Lielā rūpnīcā ir vieglāk, ir noteikta teritorija — te ieeja un tur iz-

ēja, bet ar mazajiem tik viegli nav. Nereti mēs tikai nejausi uz zinām, ka kāds neliels uzņēmums vispār rajonā eksistē un darbojas. Grūtības rada to apzināšana, sevišķi, ja pagasts nesniedz šādu informāciju. Tādēļ ļoti gribētos lielāku pretimnākšanu no pagastu padomēm. Cieša sadarbība mums izveidojusies, piemēram, ar Aglonas, Riebiņu, Jersikas pagastu. Tajos pagastos, kur notiek aktīva rūpnieciskā darbība, arī sadarbība starp pārvaldi un pašvaldību ir ciešāka.

— Vai pati brīvajos brīžos dabu vērojāt ar vides speciālista acīm — cik tīrs vai netīrs, piesārņots vai ekoloģisks ir ezera krasts vai mežmala?

— No tā izvairīties man neizdodas. Ar ko darbs saistīts, tam cilvēks arī vairāk pievērš uzmanību. Sākumā ģimenes locekļi mēdza mani «vilkt uz zoba» šādos brīžos, tomēr nopietnos gadījumos es nemaz nedrīktu paiet garām, ja dabai tiek darīts kaitējums. Man patīk dzīvnieki, putni, ziedi, mīlu ceļot, un jaunībā bija pat doma studēt daiļdarzniecību Buldurus.

— Tomēr studējāt ķīmiju.

— Jā, esmu dzimusi Rīgā, bet apzināto bērniņu un jauniņu pavadījusi Lielvārdē. Tur 1971. gadā beidzu Lielvārdes vidusskolu. Pēc tam toreizējā Politehniskajā institūtā studēju ķīmiju Silikātu katedrā. Par šo izvēli jāpateicas Lielvārdes vidusskolas skolotājiem Reginai Gribustei un klases audzinātājam Vincentam Ločmelim. Man patika formulas un izmēģinājumi, saistīja arī bioloģija, īpaši botānika. Skolas laikā ieguvām godalgotas vietas pat lauksaimniecības izstādē Maskavā.

Līvānu stikla rūpnīcā abi ar vīru, arī Ķīmijas fakultātes studen-

tu, nokļuvām prakses laikā. Vēlāk mūs kā jaunos speciālistus uzaicināja te strādāt pastāvīgi. Arī vīrs ir ienācējs, Ēriks ir no Skrīveriem.

Darba gaitas Līvānu stikla fabrikā sāku 1976. gadā, amata nosaukums bija inženieris tehnologs ķīmiķis, vēlāk biju konstruktors tehnologs, gatavoju izpildrasējumu stikla kausēšanas krāsnīm. Vislabāk man patika darbs fabrikas ķīmiskajā laboratorijā, kur strādāju prakses laikā.

Deviņdesmitajā gadā, kad Līvānos vēl bija attīstīta ķīmiskā rūpniecība, saņēmu piedāvājumu strādāt reģionālajā vides komitejā par inspektori darbam ar ražošanas uzņēmumiem, tādēļ no darba stikla rūpnīcā aizgāju. Apmēram pēc gada sākās pārmaiņu laiks, un rūpniecības uzņēmumi viens pēc otra pārstāja darboties.

— Jūs jau minējāt par savu aizraušanos ar tūrismu, vai tas ir ģimenes vaļasprieks?

— Vēl stikla rūpnīcas laikā arodbiedrības rīkoja dažādas sacensības orientēšanās sportā un tūrismā, mums bija izveidojusies laba komanda. Vēlāk kopīgie tūrisma laiki beidzās, bet ģimenē šī aizraušanos palika. Pēdējos gados katru vasaru kopīgi cenšamies izbraukt kādu loku ne tikai pa Latviju, bet arī pa ārvalstīm. Vīrs vienmēr ir pratis lietderīgi piepilnīt brīvo laiku, līdz ar to arī mani ir ierāvis aktīvajā dzīvesveidā. Ērikam patīk sportot, makšķerēt, viņš jau 15 gadus darbojas arī Līvānu teātra trupā, es gan teātri nespēlēju.

Otrs mūsu kopīgais vaļasprieks ir dejošana, ar to nodarbojamies jau vairāk kā divdesmit gadus. Bijām domājuši pārtraukt, taču jo-projām dejojām. Šobrīd — Jersikas pagasta senioru deju kolektīvā. Par tiem senioriem pasmaidu, jo nosaukums jau neizsaka būtību. Ir bijis tā, ka četrdesmit gados dejojām jauniešu deju kolektīvā.

— Esat māmiņa trim jau pieaugušiem bērniem, pastāstiet, kur viņus dzīves ceļi aizveduši.

— Vecākā man ir meita Ruta, viņa šobrīd magistratūrā studē ekonomiku. Abi dēli izvēlējušies dzelzceļnieka specialitāti, lai gan rados šī aroda pārstāvju mums nav. Vidējais — Aivars — jau ir beidzis Dzelzceļa koledžu Daugavpilī, strādā savā specialitātē, studē zemes ierīcību Jelgavas universitātē. Jaunākais dēls Mārtiņš, kā es smejos, šobrīd «sēž uz diplomdarba», jo jābeidz Dzelzceļa koledža, arī viņš paralēli mācībām strādā. Nezinu, kā tas ir citās ģimenēs, bet mūsējā eksamenu laiks ir pārbaudījums visai ģimenei. Visi jūt līdzīgu, palīdz, pārdzīvo par to, kuram tobrīd jākrāto eksāmeni. Šķiet, ka citādi nemaz nevar būt, jo kā gan lai nejt līdzīgu sava bērna gaitām. Tās mani gandarī visvairāk, ka bērni ir atraduši savu ceļu gan izglītībā, gan darbā.

G.Kraukle

PAŠVALDĪBĀS

Aglonas pagastā

■ **BŪVĒ DEGVIELAS UZPILDES STACIJU.** Aglonā sāka un jau otro nedēļu turpinās degvielas uzpildes stacijas būve, kas tika gaidīta jau vairākus gadus. Uzpildes stacijas saimnieks, firma «Virši» pašlaik veic zemes darbus, ierīko komunikācijas. Pašvaldība cer, ka degvielas uzpildes staciju izdosies pabeigt līdz 15. augusta svētkiem, kad Aglonā ieradīsies daudzie viesi. Viņiem vairs nenāksies braukt uz attālākajām uzpildes stacijām, lai automašīnām papildinātu degvielas krājumus.

■ **DĀVĀJA VELTES ABSOLVENTIEM.** Šogad Aglonas vidusskolā bija 38 devītās klases absolventi. Kā pastāstīja pašvaldības vadītāja Helēna Streiķe, lielākā daļa no viņiem plāno turpināt mācības vidusskolā, paredzams, ka jaunajā mācību gadā Aglonas vidusskolā tiks nokomplektētas divas desmitās klases. Pagasta padome izlaiduma dienā jauniešiem dāvāja piemiņas veltes – ādas vākos iesietus fotogrāfiju albumus, kas viņiem paliks kā jauka piemiņa no pamatskolas gadiem. Šādas veltes saņēma arī Aglonas katoļu ģimnāzijas, Aglonas internātgimnāzijas un Preiļu pamatskolas deviņo klašu absolventi, kuri ir pierakstīti pašvaldības teritorijā.

■ **JŪLIJĀ PLĀNO UZSĀKT AUTOBUSU PIETURAS BŪVNICĪBU.** Pagasta padome izsludinājusi konkursu un pašlaik notiek pretendentu pieteikšanās ciemata centrā paredzētā autoostas paviljona un stāvlaukuma celtniecībai. Pašvaldības vadītāja H. Streiķe informēja, ka jūlija sākumā visi pretendenti tiks izvērtēti, izvēlēts labākais piedāvājums un nekavējoties tiks uzsākti būvdarbi. Autoostas un stāvlaukuma celtniecībai nepieciešamais finansējums jau sagādāts, tie ir Satiksmes ministrijas, kā arī rajona padomes piešķirtie līdzekļi un Aglonas pagasta padomes līdzfinansējums.

Līvānu novadā

■ **DARBOJAS REKONSTRUĒTĀ APAKŠSTACIJA «LĪVĀNI».** Nozīmīgi rekonstrukcijas darbi veikti VAS «Latvenergo» apakšstacijā «Līvāni» Līvānos, Celtniecības ielā 3. Rekonstrukcijas gaitā no jauna tika izbūvēta sadales telpa, samontēta 6-20 kilovatu iekārta, izbūvēti 6-20 kilovatu izvadi. Kopumā rekonstrukcijas darbi izmaksājuši 615 tūkstošus latu (bez PVN). Projekta realizācijas rezultātā ir uzlabota elektroapgāde Līvānos, paaugstināts elektroapgādes drošums un kvalitāte. Jaunā apakšstacija spēs samazināt neplānoto elektroenerģijas atslēgumu skaitu un novērsīs iespējamās sprieguma svārstības. Būs iespējams ātrāk noteikt bojājuma vietu un novērst bojājumu, tiks samazināti arī tehniskie zudumi. Apakšstacijas rekonstrukcijas projektēšanas darbiem, iekārtu piegādei un celtniecības un montāžas darbu veikšanai tika organizēts atklāts konkurss. Darbus veica SIA «Latvijas Energoceltnieki». No jaunās sadales stacijas spriegumu saņem Līvānu iedzīvotāji, kā arī vairāki lielle uzņēmumi, Līvānu pilsētas ūdens attīrīšanas sūkņu stacija, «Lattelekom», «Līvānu silts», «Līvānu mājas un logi», informēja «Latvenergo» Austrumu elektrisko tīklu sabiedriskā attiecību daļa.

■ **TURPINA PIENĒMĒT IZTIKAS LĪDZEKĻU DEKLARĀCIJAS NO TRŪCĪGĀM PERSONĀM.** Jau kopš maija Līvānu novada domes sociālās palīdzības nodaļā ir uzsākta trūcīgo iedzīvotāju pabalstu piešķiršanas deklarāciju pieņemšana. No 5. jūnija pieņem arī iztikas līdzekļu deklarācijas kurināmā pabalstu un dzīvokļa maksājumu pabalstu saņemšanai. Otrdien pašvaldība bija saņēmusi jau 900 iztikas līdzekļu deklarācijas no pilsētas iedzīvotājiem. Uz deklarāciju pamata tiek piešķirta sociālā palīdzība komunālo maksājumu segšanai un malkas iegādei. Jau ir uzsākta deklarāciju izskatīšana, ko veic sociālo jautājumu komisija. Salīdzinot ar pagājušo gadu, deklarāciju skaits ir aptuveni tāds pats, to pieņemšana vēl turpināsies apmēram mēnesi, informē sociālās nodaļas vadītāja Elizabete Žeimote. Pabalstu lielums, ko saņems iedzīvotāji, būs atkarīgs no pretendentu skaita. Dzīvokļu maksājumu segšanas pabalstiem šī gada budžetā ir atvēlēti 40 000 latu, bet malkas iegādes pabalstiem – 5000 latu.

Prasa finansējumu Rožupes tilta remontam

Līvānu novada dome cer sagaidīt finansiālu atbalstu no Satiksmes ministrijas. Pašvaldība ir nosūtījusi ministrijai vēstuli, pieprasot veikt darbus Dubnas tilta sakārtošanai Rožupē. Tilta tehniskais stāvoklis izraisa bažas par satiksmes drošību, tādēļ pašvaldība ierosina veikt tilta izpēti un piešķirt līdzekļus tā remontam, teikts vēstulē.

Bērni neklātienē ceļo pa Eiropas Savienību

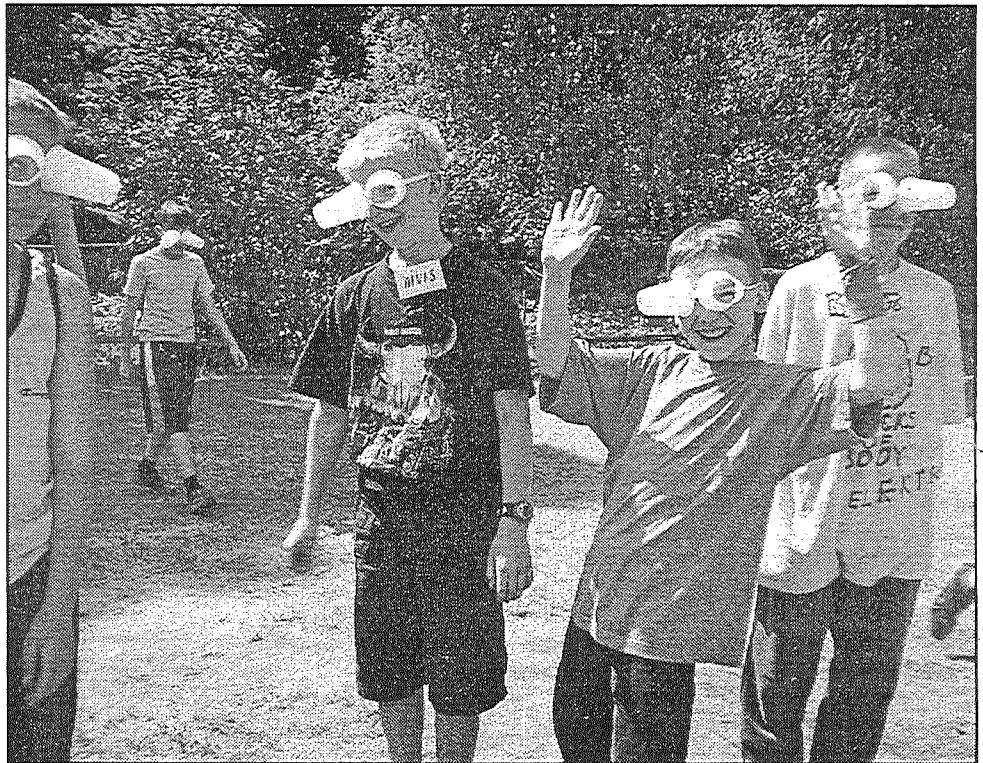
Iespēju piedalīties trīs nedēļu ilgā neklātienē ceļojumā pa Eiropas Savienības valstīm 24 bērniem no Līvānu ģimnāzijas un 2. vidusskolas sagādāja četras erudītas skolotājas, kuras veiksmīgi uzrakstīja projektu un saņēma 1850 eiro aizraujošas vasaras nometnes rīkošanai.

Viss sākās ar to, ka Līvānu 2. vidusskolas skolotāja Ina Lazdāne meklēja iespēju, kā nostiprināt latviešu valodas zināšanas savas audzināmās klases bērniem. Latviešu valodas apguves Valsts programma piedāvāja iespēju startēt projektu konkursā, kas arī tika izmantota. Kopā ar Līvānu ģimnāzijas skolotājām Ainu Zusāni, Mārīti Vilcāni un Sandru Kivlenieci radās projekta ideja par šobrīd aktuālu tēmu – Eiropas Savienību.

Nometnes «Ceļojums ar burvju paklāju» ideja ir iepazīstināt ar katru ES valstij raksturīgāko kultūrā, māslā, literatūrā, mūzikā, sportā, nacionālajā virtuvē, kā arī veicināt krievvalodīgo bērnu labāku latviešu valodas apguvi. Nometnes dalībnieki ir 11 Līvānu ģimnāzijas un 13 Līvānu 2. vidusskolas skolēni. Nometnes laikā ik dienas notiek vairākas izzinošas nodarbības, kā arī sportiskas aktivitātes un radošas darbnīcas. Dalībnieki strādā nelielās grupās, kur galvenais noteikums, lai kopā darbotos gan latviski, gan krieviski runājošie bērni.

Skolotāja S. Kivleniece stāsta, ka katru dienu ir veltīta zināšanu apguvei par kādu ES valsti – tiek diskutēti, pārrunāti jau zināmais un meklēts kas jauns par katru no valstīm. Materiālā bāze nesagādā nekādas problēmas, jo projekta realizācijai ir pietiekams finansiālais segums. Ja rodas vajadzība, skolotājas var doties uz veikalu un iegādāties vajadzīgo darbam – krāsas, papīru, enciklopēdijas vai sporta inventāru.

S. Kivleniece stāsta, ka dienā, kad bērni «ceļoja» uz Vāciju, viņi uzzināja daudz interesanta par brāļu Grimmu pasakām, bet sporta nodarbībās uzmanības centrā bija vācu autobraucējs M. Šumehers. Savukārt Austrijas dienā katru grupu, izmantojot videokameru, uzņēma filmu atšķirīgā žanrā – šausmu filmu, komēdiju, piedzīvojumu un multfilmu. Anglijas dienā nometnes dalībnieki apcerēja Vinnija Pūka un Harija



● Jautrība sita augstu vilni, kad Lielbritānijas dienā nometnes dalībnieki spēlēja futbolu, uzliukuši «brilles».



● Prieks par to, ka bērniem ir iespēja lietderīgi pavadīt brīvo laiku, nostiprinot valsts valodas zināšanas, ir skolotājām Aina Zusānei (no kreisās), Mārītei Vilcānei, Inai Lazdānei un Sandrai Kivleniecei. Foto: G. Kraukle

Potera tēmu, kā arī spēlēja golfu. Katras dienas noslēgumā pedagogi lūdza bērņus izteikt savas domas par aizvadīto dienu, un atsauksmes bijušas ļoti atzinīgas. Pateicība tikusi arī skolas pavārem, kuras nometnes dalībniekiem nodrošināja ēdināšanu trīsreiz dienā.

Nometnes ietvaros bērni devās braucienā arī uz Rīgu, kur apmeklēja akvalandiju un Lattelekom muzeju. Kā atzina mazi Eiropas pētnieki, katru dienu esot interesanta ar kaut ko savu.

Jevgēnijs Sergejevs, nometnes dalībnieks (Līvānu 2. vidusskola, 5.a klase):

— Man vislabāk patika tā diena, kad mēs «bijām» Spānijā. Tur ir vērsu ciņas un skaisti cilvēki, tāpēc man gribētos aizbraukt uz turieni. Eiropas Savienībā ir daudzas valstis, ne tikai Spānija. Man liekas, ka Latvijai arī tur varētu labi klāties. Mācīties es gribētu savā skolā, bet strā-

dāt varētu arī citās valstīs. Visvairāk gribas aizbraukt uz Ameriku. Šī nometne ir ļoti interesanta, mājās vasarā ir garlaicīgi.

Jānis Vanags, nometnes dalībnieks (Līvānu ģimnāzija, 5.c klase):

— Sporta nodarbības un individuālā darbošanās, kad var darīt to, kas pašam vairāk interesē, man patīk vislabāk. Tad es parasti spēlēju novusu un galda tenisu. Golfa spēle bija aizraujoša. Es biju dzirdējis par tādu sporta veidu, bet spēlējis gan nekad nebiju. Es par Eiropas Savienību neko daudz nezināju, tagad man gribētos kādu gadu tur pamācīties. Strādāt ārzemēs būtu labāk nekā Latvijā, jo tur varētu vairāk nopelnīt.

Vjacēslavs Kuzmins, nometnes dalībnieks (Līvānu 2. vidusskola, 5.a klase):

— No manas klases nometnē piedalās vairāki skolēni, te man patīk, jo nemaz nav garlaicīgi, tāpēc, ka katru reizi runājam par kādu citu valsti. Man vislabāk patīk Francija, bet no sporta veidiem futbolis, teniss un novuss. Mājās es runāju krievu valodā, bet nometnes laikā visu laiku runājos tikai latviski. Man tagad ir vieglāk runāt latviešu valodā nekā sākumā. Ir arī daudz jaunu draugu. Vecāki priecājas, ka es te nāku.

G. Kraukle

IZGLĪTĪBA



Izlaidums laukos, atšķirībā no pilsētu skolām, ir vieta, kurā redzamas kuplas dzimtas un saites starp tās locekļiem. Arī Salas pamatskolas šī gada absolventu apsveicēju rindas ar brālēniem, māsiņām, krustvecākiem, vectētiņiem un tantēm bija garas, un ziedu klēpji – lieli.

● Apsveikumus saņēma Kristīne Stolipina.

Skolās izlaidumu laiks

Pagājušās nedēļas nogalē rajona vispārīgā izglītības skolās devīto klašu absolventi svinīgos apstākļos saņēma pirmo dokumentu par pamatzglītības iegūti. 15. jūnijā saviem pedagogiem atvada teica arī deviņi Salas pamatskolas absolventi.

Izlaidums šajā skolā bija ļoti rūpīgi sagatavots, ieguldīts daudz darba, lai absolventu atvada no skolas tiešām būtu viens no iespaidīgākajiem un emocionālākajiem notikumiem mācību gadā. Salas pamatskolas zāle bija dekorēta ar ozollapu vītņiem, ar ziedošām puķēm podos uz postamentiem, ar ziedu kompozīcijām, ar logos iekarinātām no rudzu puķēm veidotām ziedu bumbām. Skatot «Silvas valsī», zālē ienāca pēc kārtas pa vienam absolventam un lēnām devās cauri ciemiņu rindām. Katrs nākošais zālē ienāca tikai pēc tam, kad iepriekšējais jau bija ieņēmis savu vietu krēslu rindā uz skatuves. Pēc Latvijas Valsts himnas, ko izpildīja skolas koris, direktore Valentīna Liniņa un direktores vietniece Valentīna Mādelāne absolventiem izsniedza atestātus. Pēc tradīcijas skolas saviem absolventiem dāvina grāmatas, un arī Salas pamatskolas beidzējiem tās tika pasniegtas. Izlaidumā piedalījās un absolventus sveica pašvaldību pārstāvji: Salas padomes izpilddirektore Aina Pastore, Saunas pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Domulis, pagasta padomes priekšsēdētāja vietniece Emilija Kokorīte. Aina Pastore, pasniedzot rajona padomes sagādātās grāmatas par Latvijas putniem, teica, ka tas ir simbolisks atgādinājums – jauniešiem kā putniem atgriezties mājās, savā dzimtajā pusē.

Valentīna Liniņa, analizējot absolventu klases ieguldījumu skolas dzīvē, teica paldies olimpiāžu dalībniekiem, aktīvākajiem sportistiem, skolas padomes locekļiem, kā arī klases vecākiem par sadarbību ar skolu. Viņa pateicās arī iepriekšējo gadu absolventiem, kuri skolu beiguši pērn, aizpērn vai arī pirms gadu desmitiem, un devuši lielu ieguldījumu skolas vēstures izpētē. Direktore vēltija atzinīgus vārdus arī Saunas pagasta padomei par atbalstu skolas uzturēšanā, atgādinot klātesošajiem, ka šis ir pirmais izlaidums skolas zālē pēc tās remonta. Tajā ieguldīts ļoti daudz pašvaldības līdzekļu, bet rezultātā ir tapusi viena no vislabākajām lauku skolu zālēm rajonā. Šis mācību gads Salas pamatskolas vēsturē iegājis arī ar to, ka tā laikā šeit pieredzes apmaiņas seminārus sarīkojušas četras rajona mācību priekšmetu metodiskās apvienības.

Kas mācās, tas arī tiek uz priekšu, kam trūkst zināšanu, tam citi aiziet garām, teica Valentīna Liniņa, aicinot skolas absolventus nopietni pārdomāt turpmāko dzīves ceļu un profesijas izvēli, un



● Salas pamatskolas absolventi kopā ar saviem ciemiņiem.

novēlot gribasspēku mērķu sasniegšanai.

Absolventus sveica skolas padomes priekšsēdētāja Silvija Pastore, kā arī daudzie ciemiņi.

5.-8. klašu skolēni bija sagatavojuši kopīgu uzvedumu, kas deva iespēju ieskatīties gan absolventu nākotnes iecerēs, gan arī atklāja visai raibas ainavas no iepriekšējiem skolas gadiem. Salas pamatskola ir muzikāla skola, un izlaiduma viesus ar ļoti labi izpildītām dziesmām iepriecināja gan skolas koris, gan dueti, gan solisti un arī talantīgā Daiņa Skuteļa uzstāšanās. Dainis ir šī gada absolventu skaits.

Uz skatuves malas bija noziedlapām izveidotas kaudzītes. Absolventi, kāpjot lejā no skatuves, pa riekšņiem ziedlapu pameta gaisā, un tā, zem rozā, baltu, sārta ziedlapu puteņa, atstāja zāli.

Kā ikvienā izlaidumā, arī Salas pamatskolā pēc oficiālās daļas sekoja fotografēšanās ar vecākiem un radniekiem, ar klases biedriem, ar skolotājiem, bet pēc tam – balle nakts garumā.

Ko Salas pamatskolas 9. klases beidzēji iecerējuši darīt tālāk? Kas visvairāk palicis atmiņā no skolas gadiem?

Pēteris Anspoks:

— Mācīšos vidusskolā, pagaidām vēl neesmu izlēmis, kur īsti. Vislabākās atmiņas glabāšu par savu klasi. Bijām jautri, draudzīgi, kaut arī dažreiz kašķējāmies. Ja kādreiz atnāksū uz savu bijušo skolu, es gribēšu satikt visus skolotājus, bet visvairāk – direktori.

Absolventu klasē mācījās divi Daiņi Skuteļi, kurus klases biedri ērtības labad sauca – pirmais un otrais. Ar «Novadnieku» sarunā-

jās **Dainis, Jāņa dēls, Skutelis:**

— Es mācīšos kādā no arodvidusskolām un apgūšu galdnieka vai ar kompjūteriem saistītu profesiju. Labprāt apciemošu savu bijušo skolu un priecāšos par iespēju satikt ikvienu no skolotājiem. Arī klases audzinātāju Renāti Lozdu. Viņa bija laba, kaut reizēm arī visai stingra. Man patīk, ja skolotāji ir prasīgi un stingri.

Kristīne Stolipina:

— Iespējams, ka mācīšos Preiļu 2. vidusskolā. No skolas gadiem atcerēšos savus klasesbiedrus un draugus, kas man ir ļoti mīļi, un skolotājus, kas man iemācījuši visu, ko tagad zinu. Kad apciemošu skolu, man noteikti gribēsies satikt skolotājas Anitu Vjaksi, Irēnu Pastari un Skaidrīti Ūzuliņu.

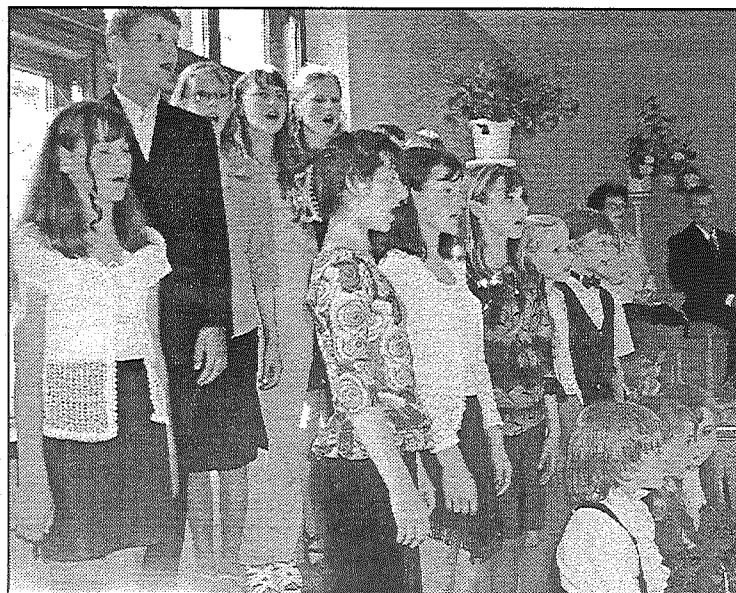
Audzinātāja Renāte Lozda, raksturojot klasi, teica, ka šie skolēni bijuši mierīgi un nosvērti, bez tam arī talantīgi un apdāvināti bērni, kas parādījuši savas dotības skatuves mākslās, kā arī sportā. Apveltīti ar brīnišķīgām cilvēciskām īpašībām.

Bet par tālāko nākotni skolotāja nenēmās spriest. Tā ir mana ceturrtā audzināmā klase, teica Renāte Lozda, un no pieredzes zinu, ka vasarā pēc skolas beigšanas viņa domas stipri izmainās atšķirībā no tām, ar kādām beidz skolu. Daļēji to ietekmē ģimenes materiālie apstākļi, kā arī pieredzējušāko tuvinieku padomi. No skolotājas iepriekšējo izlaidumu klašu audzēkņiem atpakaļ uz Latgali esot atgriezies retais. Uz vietas paliekot tikai tie, kuri neturpinot mācības, bet jaunieši, kuri iegūstot labu izglītību, ļoti reti paliekot Latgalē.

L.Rancāne

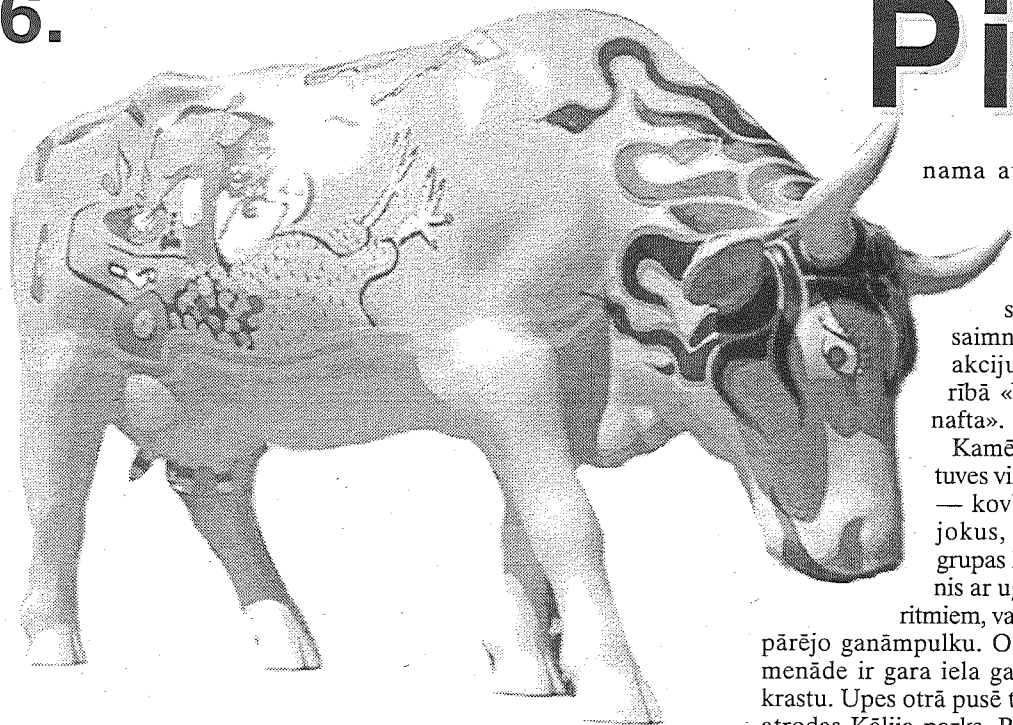


● Skolas beidzēji ar ziediem pateicās vecākiem un skolotājiem.



● 5. – 8. klašu skolēni absolventiem bija sagatavojuši dziesmas, siltus vēlējumus, kā arī asprātīgi apcerēja viņu skolas gadus.

Foto: L.Rancāne



Austrumeiropā nebijis mākslas projekts

Rīgā pie Nacionālās operas teātra sestdien, 8. jūnijā sākās žurnālistu ceļš uz Ventspili.

Informācija steidzās pa priekšu. Jau autobusā kļuva zināms, ka par prieku uz govju parādi Ventspilī ielūgtajiem žurnālistiem, viņus pie pilsētas robežas sagaidīs īsts «mūū – ū». Tā arī bija. Mazā laukumā starp divām šosejām līdzās uzrakstam ar pilsētas nosaukumu piesietā ragaine dusmīga vēroja svešos ļaudis un fotoaparātu zibspuldzes. Viņas nevilto īgnumu varēja saprast. Zaļās maigas zālītes vietā zem kājām bija saulē apsvīlis brūns laukums. Govi redzami neapmierināja arī gādīgo pilsētas tēvu sapļautās zaļbarības klēpis un spainis ar ūdeni.

To, ka ventspilnieki un piejūras iedzīvotāji kopumā no šīs vasaras sausuma cietuši tikpat, cik mūs-puses ļaudis, varēja redzēt ik uz soļa. Applūtie zālieni dzeltē, vai pat ieguvuši pavisam brūnu krāsu. Apstādījumos kokiem un krūmiem lēnganas, kā apvāritas lapas. Bet zemnieku tīrumos rudzi reti un nevienādā augumā, vasarāji nespēj saņemt augšanai, pļavas nodzeltējušas.

Maģiskais uzraksts «Prese» uz autobusa sāniem ļāva pieklūt notikuma vietai – govju parādei cieši klāt. Citus autobraucējus policija izregulēja sev vien zināmos virzienos. Jādomā, ka Ventas krastmalā, Ostas ielas promenādē, bija iznākuši visi pilsētas iedzīvotāji. Uz skatuves – Ventspils domes priekšsēdētājs Aivars Lembergs, Eiropas «Govju parādes» presi-

dents Čārlzs Langhorns, mākslinieks Miervaldis Polis un govju kovboji – Fredis un Ufo no «Radio SWH». Aivars Lembergs ar izteiksmīgu «Mūū» atklāja starptautisko mākslas projektu «Govju parāde». Bet, protams, izskanēja arī pacilatākas runas, uzsverot, ka, piedaloties šajā demokrātiskās mākslas pasākumā, ventspilnieki un Latvija kopumā iesaistās vienotā projektā ar Eiropu un visu pasauli. Akcija ir savdabīga, pirmkārt, ar to, ka tā ir starpkontinentāla, otrkārt, ar to, ka tā nenorobežo māksliniekus no skatītājiem, bet iesaista, sākot no augstiem valsts ierēdņiem un beidzot ar bērniem.

25 govīs, kas transportētas no oficiālās «Cow Parade Holding» ražotnes ASV, apgleznojuši ne vien mākslinieki un populāri mūziķi, viesmākslinieki no Lietuvas un Dānijas, bet arī Ventspils bērni, uzņēmēji, sportisti un citi sabiedrībā pazīstami ventspilnieki.

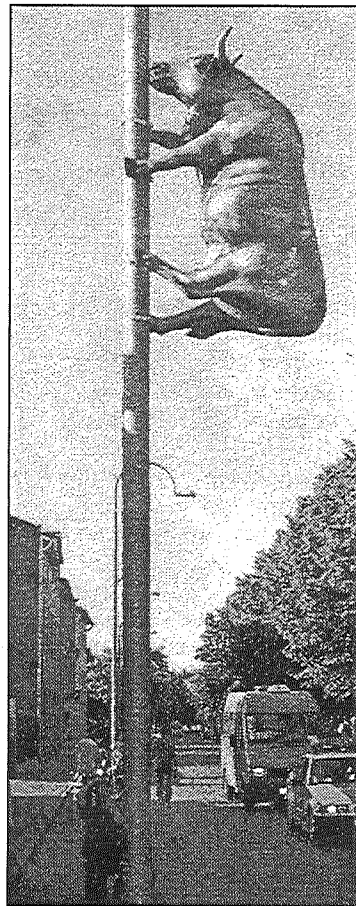
Skatītāju sajūsmas saucienus pavādīts, Aivars Lembergs kopā ar mākslas skolas bērniem devās ar dažiem ūtas vilcieniem pabeigt «Bērnu govīs» krāsošanu. Mākslas skolas meitenes viņam deva padomus, kurā vietā govīs acīm un lūpām pieskarties ar krāsu, lai tā būtu jautra un smaidoša. Šī, tāpat kā «Ganību govīs», kuru gleznoja «Prāta vētra», bija novietota uz vitnēm apītās automašīnas platformas, lai pēc oficiālās ceremonijas to varētu aizvest uz paredzēto vietu pilsētā. Arī «Ventspils naftas govīs», uz kuras korporatīvi zilās krāsas viņam roku raibros nospiedumus bija atstājuši vairāki desmiti Ventspils bērnu

nama audzēkņi, pēc parādes atgriezās pie saviem saimniekiem – akciju sabiedrībā «Ventspils nafta».

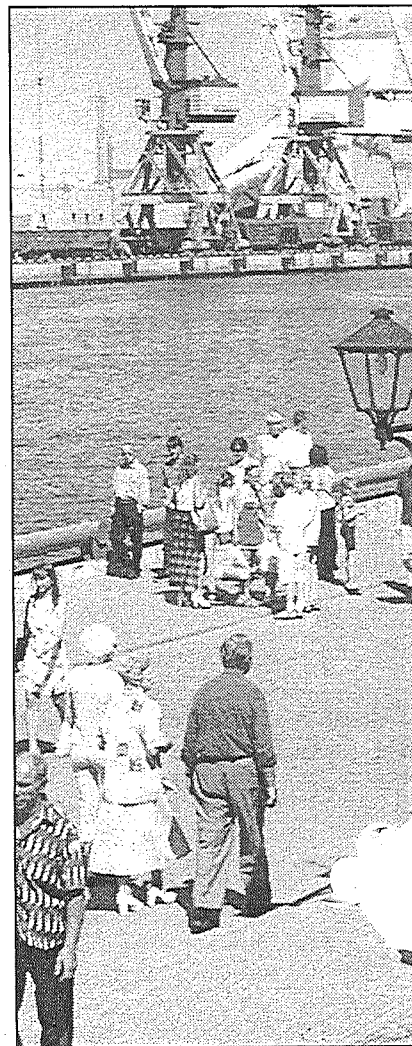
Kamēr uz skatuves viss notiek, — kovboji plēš jokus, mūziķu grupas karsē asinis ar ugunīgiem ritmiem, var aplūkot

pārējo ganāmpulku. Ostas promenāde ir gara iela gar Ventas krastu. Upes otrā pusē tieši preti atrodas Kālija parks. Pienāk un aizbrauc gari vilcienu sastāvi, darbojas dažādas iekārtas. Bet šajā krastā viena aiz otras garā rindā izvietotas dienas karalienes – apgleznotās govīs. Apkārt tūkstošiem vietējo iedzīvotāju un pilsētas ciemiņu, kas šajā dienā uz Ventspili devušies no malu malām. «Trojas govīs», ko veidojis mākslinieks Aigars Bikše, atzīta par vienu no sarežģītākajām, jo tās iekšpusē ievietota cilvēka figūriņa, kas redzama caur govīs sāniem. Dāņu māksliniece Naine Livbjerga un lietuviešu mākslinieks Daiņus Liškevičs radījuši «Profane Cow» («Laicīgā govīs»), kas ar Latvijas karoga krāsām simbolizē tiešanos uz Eiropu. Basketbola govīs izrāda vēlēšanos iemest bumbu grozā. «Govīs govīm», jeb — mest tikai divlatniekus — ideja ir skaidra. Tā veidota saistībā ar divlatu monētu. Vēl ir noslēpumainā «Karma», ir «Latvijas melnā», ir «Piena kombināts», uz kuras sāniem zīmējumi un veidojumi no piena paciņām, «Jūras govīs», «Love», govīs, kas noklāta ar čūsku ādām. Un īsta, melnas naftas govīs, kuras uz pusēm pārdalīto augumu vidū savieno naftas caurule.

Govīs Ventspilī tika miļi uzņemtas. Glaudītas, bučotas, buzinātas. Asprāši zem pupiņām lika glāzes ar alu. Uz ragiem karināja vainadziņus. Pie tām fotografējās un lūdza mākslinieku autogrāfus. Pēcpusdienā govīs tika izvadītas pa tām pilsētas vietām, kurās tās atradīsies līdz 24. augustam, bet vairākas jau kopš ierašanās pilsētā bija novietotas tām paredzētās vietās. Vasaras beigās tiks rīkota izsole, tāpēc Ventspils mērs jau



● Andra Brežes «Pretim gaismai» ir lībiešu jeb Latvijas zilā govīs. Tā uzrāpūsies tik augstu stabā, ka nevar ne apčamdīt, ne paglaudīt.



● Skats uz ventspilnieku iecienīt

tagad aicināja izvēlēties sev tīkamāko. Potenciālajiem pircējiem der atcerēties, ka katra stikla šķiedras govīs vēl pirms apgleznošanas Ventspilij izmaksājusī 1600 dolārus. Tomēr kā izsoles sākumcena tika minēti 500 lati.

Govīs iekaro Austrumeiropu

Tas sākās tikai pirms četriem gadiem, un tā bija Šveice, kurā 1998. gadā tika izgatavotas pirmās stikla šķiedras govīs. Cīrihes tirdzniecības apvienība sevis un pilsētas reklamēšanai dažādās vietās izvietoja 812 mākslinieku apgleznotas govīs. Projekta autors bija Paskāls Knaps. Lai apskatītu šo neparasto govju parādi, Cīrihi apmeklēja pusotrs miljons tūristu. Vēlāk govju parādi noorganizēja arī Austrijā, Luksemburgā, Nīderlandē un arī otrpus okeānam – Čikāgā. Tagad pasaulē jau izveidojušās četras, pie tam savstarpēji konkurējošas firmas, kas rīko govju parādi dažādās valstīs. Čikāgā notikusī govju parāde un to izsole pilsētai ienesa trīs miljonus dolāru. 2000. gadā govīs Ņujorkai piesaistīja četru miljonu tūristu uzmanību. Čikāgā notikušajā izsolē iegūta visaugstākā cena par

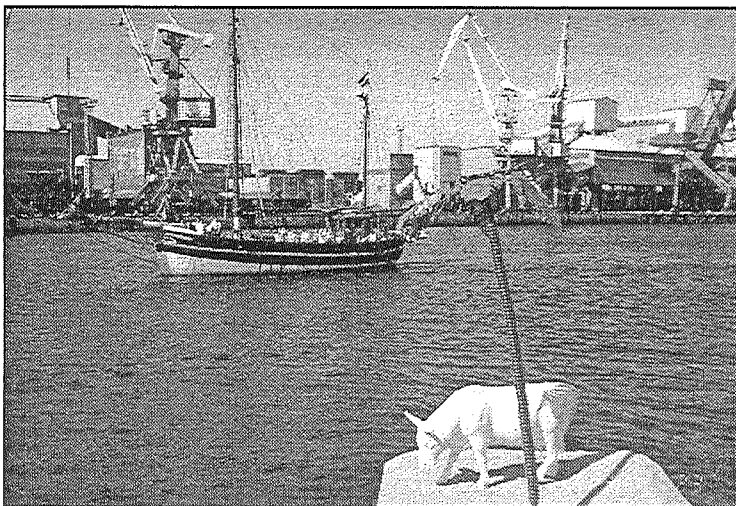
vienu govī – 110 000 dolāru. Vidējā cena par vienu govī kā par mākslas darbu šeit bija 18 000 dolāru.

Govju parāde ir viens no lielākajiem demokrātiskās mākslas projektiem pasaulē. Pa šiem gadiem krāsoto un apgleznoto govju ganāmpulks pieaudzis līdz 2000. Šogad govju parādes notiek ASV – Lasvegasā, Urugvajā – Montevideo, Lielbritānijā – Londonā, Austrālijā – Sidnejā. Ventspilī notikusī govju «ganīšana» Austrumeiropā ir pirmā. «Cow Parade Europe» (Eiropas govju parāde) prezidents Čārlzs Langhorns Ventspilī redzētās govīs atzina kā vienas no labākajām visā pasaulē.

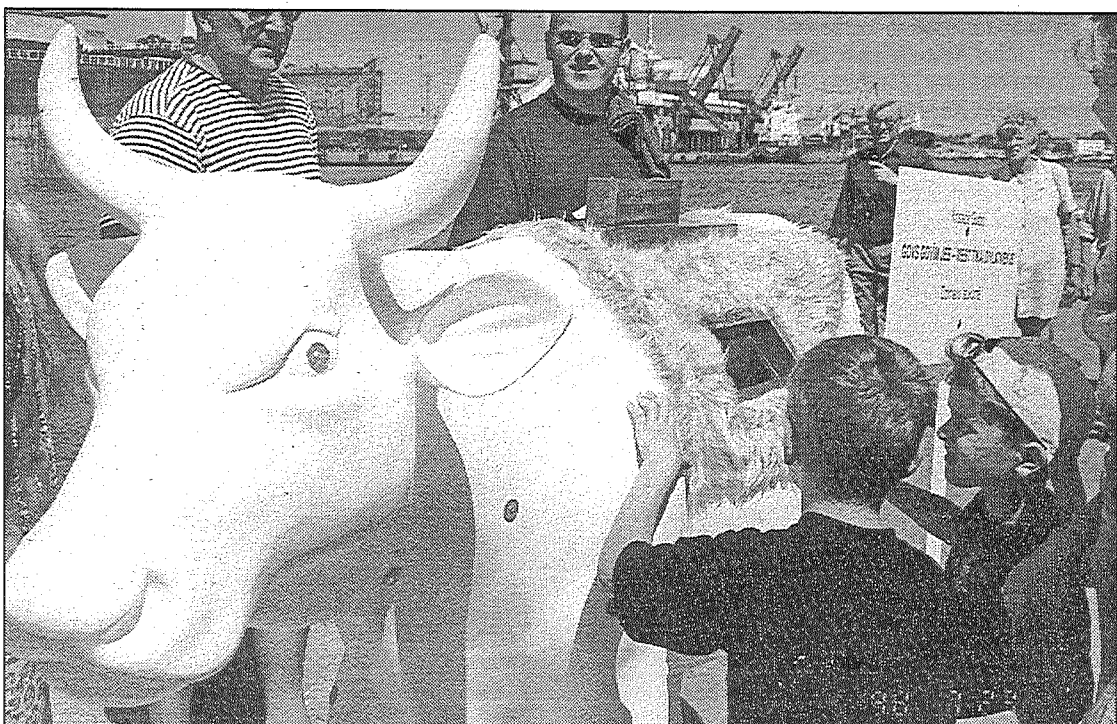
Neapšaubāmi, arī tūristu vasaras ceļi vedīs uz šo piejūras pilsētu, lai savām acīm aplūkotu izdailotās govīs. Ventspils mērs Aivars Lembergs uzskata, ka ar šī projekta realizēšanu pilsēta parāda izaugsmi pēdējo gadu laikā.

Sapņu govīs – Zīmaļa

Meklēju savu govī. Projekta autoriem un māksliniekiem ir citi kritēriji attiecībā uz originalitāti, izdomu, iedvesmu, veiksmīgu darbu, krāsainību. Ar lielu pompu



● Vientuļās salas govīs, kas pēc mākslinieka ieceres kopā ar palmu šūpojas Ventas ūdeņos, sajūsmīnās arī ostā ienākušo tālzemju kuģu apkalpes.



● Kristaps Gulbis savu darbu «Govīs govīm, jeb mest tikai divlatniekus» izveidojis krājkases formā.



Ostas promenādi un Kālija parku upes otrā krastā.

Ventā tiek ielaista rozā krāsas govys uz saliņas kopā ar zaļu palmu. «Vientuļās salas govys» tā arī šūposies viņos, par prieku ekskursantiem, kurus nemītīgi pa upi prom atpakaļ vizina kuģītis «Hercogs Jēkabs». «Hamburgeru govys», kura ielocīta starp divām bulciņu pusītēm un siera šķēlēm, man atgādina par latviešiem kā ēdāju tautu un nedaudz par kanibālismu. Govis latviešu sievietes pavadijušas gadu simteņiem. Izvilkušas dzīvību bērniem un viņu mātēm kara gados. Ne jau valdība vai pašvaldība, bet govys ir skolojošas un vadījušas cauri augstskolām latviešus paaudzī pēc paaudzēs. Ar pienu kanniņu, biežpiena pikuci un sviesta cibu. Latviešu sievietes raudāja un sedza galvas ar priekšautiem, kad brūnaļas veda uz nokaušanu. Latviešu saimnieces atvadoties deva ceļa maizes gabaliņu un ierasto saiti, – lai svešumā ir kaut kas no savām mājām, — kad govys pārdeva. Latvija arī ir istā govys zeme. Vai var iedomāties mūsu valsts ainavu bez brūnām vai melnraibām pienu devējām? Bet varbūt nākotnē tik vien būs kā stikla plastikāta govys Lieldienu olas raibumā? Starp citu, ceļā: Preiļi – Rīga – Ventspils un atpakaļ nebija ieraugāma neviena

pati aita. Tās pazudušas no mūsu ainavas. Vai nav laiks rikot vietēja mēroga aitū parādes?

Autobuss žurnālistus aizvzina pie jūras. Te nav Rīgas jūras liča maigo vilniņu siltā pieglaudiviena pie kājas. Saule pāri galvai lej dziļu uguni, tās pat spožums atstarojas no jūras, bet vilņi ir tik auksti, kā ziemas vidū krāna aukstais ūdens. Bērni, pieaugušie sauļojas un brien ūdenī, bet nepeldas. Jūra iesils vasaras vidū. Ūdens tīrs un dzidrs. Pludmale labiekārtota. Bērnu priekiem rotaļu iekārtas. Tālu selgā dreifē Venstpils zelta nesēji – tankkuģi. Kāpu zāle, krūmāji, žilbinoši balta smilts sajaukumā ar akmeņiem.

Un tad es ieraugu Viņu. Iebriusi kāpās, pacēlusi ragaino galvu, tā uzmanīgi un ar redzamu pārsteigumu noraugās uz lielo ūdens klajumu priekšā. Balta, ar ziliem cilvēciņiem uz sāniem. Kā atskaite par tiem cilvēkbērniem, kuriem ar savu silto pienu palīdzējusi izaugt lieliem. Zīmaļa. Uz viena raga no rudzupuķēm un pipenēm savīts vainags. Cilvēciska un svinīga, nopietni strādīga. Govys, kuras ēnā gribas apsēsties kā bērniņā, kad nogurdināja saule. Kuras šņakuļošana zāles plūksanas procesā ir labākā terapija pret pasaulē gū-

tajiem stresiem. Govys, pie kuras gribas palikt.

Zīmaļa, kuru apgleznojusi māksliniece Sandra Krastiņa, paliek vienā no Ventspils iecienītākajām vietām – pludmalē.

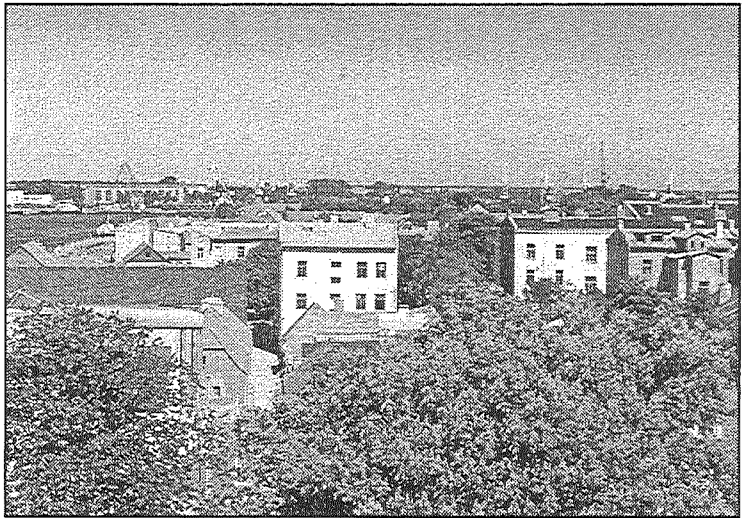
Jau ceturto gadu pēc kārtas mastā šeit pacelts zilais karogs, kurš apliecina pludmales atbilstību Eiropas standartiem. Ventspils bija pirmā pilsēta Baltijā, kurā jau 1999. gadā tika pacelts zilais karogs. Tas ir ekoserifikāts, kurš apliecina ūdeņu atbilstību augstiem vides standartiem.

Idejas četriem gadiem uz priekšu

Pēc govju parādes oficiālās daļas ar Latvijas un Lietuvas žurnālistiem, kuri bija ieradusies līdzīviem māksliniekiem, tikās Ventspils domes priekšsēdētājs Aivars Lembergs, Eiropas govju parādes prezidents Čarlzs Langhorns un mākslinieki. Čarlzs Langhorns, kuram žurnālisti uzdeva jautājumu par govju šova ideju, atbildēja, ka tā ir pavisam vienkārša, — lai cilvēki savā nopietnībā nezaudētu humora izjūtu un pasmaidītu. Ventspils mērs izteica apmierinājumu ar pasākuma norisi, pateicās māksliniekiem, kā arī projekta īstenotājiem, atbildēja uz žurnālistu jautājumiem. Vai Ventspils domē darbojas vienota komanda, un vai lēmumus pieņemot vienmēr valda vienprātība? Šādu jautājumu mēram uzdeva «Novadnieks».

— Mēs ļoti ilgi diskutējām komiteju sēdēs. Ja ir domstarpības, jautājuma izskatīšanu atliekam, lai domes sēdes publiskajā daļā nav jādiskutē. Kad jautājums tiek līdz domes sēdei, tas būtībā jau ir izdiskutēts un izlemts.

Lielus lēmumus gatavojam ļoti ilgi. Savu darbu un pilsētas attīstību saplānojam četrus gadus uz priekšu. Katru gadu viens gads nāk klāt. Cilvēki līdz ar to zina, pie kā viņiem jāstrādā un kas viņiem jādara. Tāpēc viņiem



● Tā izskatās neliela Ventspils vecpilsētas daļa no ceturttā stāva augstuma.



● «Mēs esam Jūrmalai piederošs rokeru klubs «Hermejs». Šodien ir labs laiks, un radās spontāna ideja atbraukt uz Ventspili,» teica pilsētā satikto rokeru kluba eksprezidents Jānis Bārda.

ideju ir krietni vairāk nekā mēs tās spējam realizēt, — atbildēja Aivars Lembergs.

Ventspils piedāvā atpūtu

Ko var paspēt ieraudzīt nieka pāris stundās, no kurām puse laika jāpavada oficiālajā pasākumā? Runāju ar policistu, ar aptiekas darbinieci, ar muzeja ļaudīm, ar kioska pārdevēju, ar satiktu pensionāri. Ventspilnieki ir lepi par savu pilsētu. Par kārtību, par saktību. Tā neizceļas ar šova krāsām, bet ar pamatīgumu. Bruģētas ielas. Kvalitatīvi apstādījumi. Daudz domāts par bērniem. Bērnu pilsētiņa piedāvā mazajiem vairāk nekā 40 rotaļu elementus un kafejnīcu. Katra no rotaļu elementu grupām nosaukta kādas pasaulē lielākās pilsētas vārdā. Bērnu pilsētiņā ir globuss, uz kura katrs var apskatīt šīs pilsētas atrašanās vietu. Jūrmalā darbojas jaunais akvaparks ar diviem baseiniem. Sporta kompleksā ir atsevišķas halles basketbolam, volejbolam, tenisam, boksam un citiem sporta veidiem, futbola laukumi ar apsildāmu zālāju, ledus halle un skeitparks.

Atrodam strūklaku «Saules laiņas». Ēnā uz soliņiem sēžot, var sajūsmināties, kā ap septiņām no slīpēta akmens veidotām peldošām laiņām izsmidzinātie ūdens pilieni veido varavīksni, kas visu laiku maina atrašanās vietu. Pie Ventspils augstskolas klusi šalc ūdens estakādē «Lāses». Šovasar pilsētā izvietotas ziedu piramīdas.

Jūrasbraucējus par krasta tuvumu brīdina Užavas un Ovišu bāka. Ovišu bāka celta 1814. gadā, un labā laikā saskatāma jūrā 23 kilometru tālumā. Viena no iecienītākajām pastaigu vietām Ventpilī ir Dienvidu mola promenāde. Mols iestiepjas vienu

kilometru jūrā, un pie bākas ir ierīkota skatu platforma.

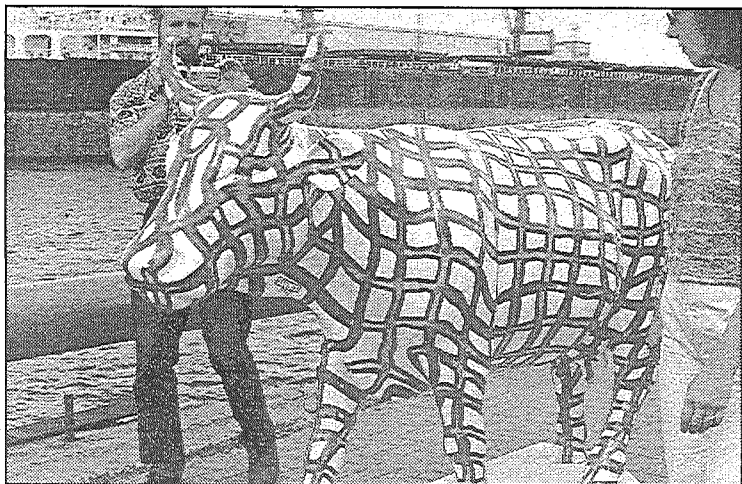
Arī industriālā Ventspils ir pieejama nesteidzīgiem tūristiem. Akciju sabiedrība «Ventspils nafta» ir lielākais naftas un naftas produktu termināls Baltijas jūras krastā ar kopējo jaudu viens miljons kubikmetru. Tūristu grupām iespējamas ekskursijas, iepriekš pieteicoties.

Pilsētā ir kempingi, muzeji, kafejnīcas, restorāni. Nevaram aiziet garām Livonijas ordeņa pilij – muzejam. Pils celta 13. – 14. gadsimtā un ir vienīgā pilnā būvapjomā saglabājusies konventa tipa pils Latvijā. Vieta, ar kuru arī aizsākās Ventspils. Muzejs neapgrūtinā ar eksponātu daudzumu, bet tajā viss ir darīts, lai izjustu pagātni. Savienojumā ar vismodernākajām iekārtām, tas ir īsts 21. gadsimta muzejs. Ar pirksta pieskārienu uz jūtīgā digitālā datorekranā var laimam likt pavirzīties atpakaļ, parādot ainas no aizgājušiem laikmetiem. Akmens cellē kuras kamīns, un skan viduslaiku mūku dziedājums. Bet torņa augšējā stāvā ar videoiekārtas palīdzību var novērot visu, kas notiek muzeja apkārtnē, katrs pats «pievilkt» tuvplānā pa ielu ejošu cilvēku vai kuģi Ventā pretim muzeja ēkai.

Laiks steidzina. Ar pieskārienu Jūrakmenim, kas ir piemiņas akmens Ventspils brīvostas padziļināšanai, atvadāmies. Ostas kanāla dziļākā vieta šobrīd ir 17,7 metri, un akmens izcelts no 17,5 metru dziļuma.

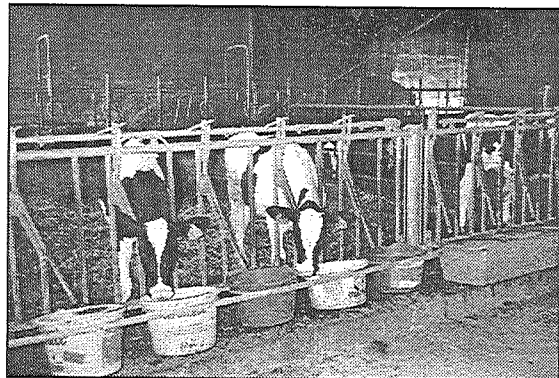
Augustā Ventspils sagaidīs ciemiņus ar plašiem pilsētas svētkiem, kuru laikā notiks ziedu paklāju festivāls, grāmatu svētki, koncerti, balles, ugunošana, bet visu vasaru tajā risināsies dažādas starptautiskas un valsts mēroga sacensības.

Teksts un foto: L.Rancāne



● Dzīve ir skaista, atgādina govju skaistules ar dzīvespriecīgajām krāsām.

LAUKSAIMNIEKIEM



● Visgrūtākais franču zemniekiem bijis pēciestāšanās periods un laiks, kad piemērotas ražošanas kvotas, kad reizēm pārprodukcijas piens bijis jālej pat grāvi.

Viesojas pie Eiropas Savienības zemniekiem Francijā

Zemnieki ir satraukti par to, kādas attīstības iespējas viņiem piedāvās Eiropas Savienība (ES), un jo sevišķi viņus interesē turienes zemnieku gūtā pieredze. To pirms nedēļas uz Franciju lūkot brauca pieci cilvēki no Latvijas, viņu vidū bija arī Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja speciāliste ZITA BRIŠKA.

Brauciens bija organizēts Latvijas – Francijas kopprojekta «Informācija par Eiropas Savienības (ES) kopējo lauksaimniecības politiku un lauku attīstības perspektīvu» ietvaros. Iespēja iepazīties ar Eiropas lauksaimniecības politiku un izjust pirmspaplašināšanās gaisotni bija arī lauksaimniecības konsultantiem no Saldus un Valmieras, kā arī Zemnieku Saeimas vadītājam Mairai Dzelzkalējam un lielzemniekam no Valkas rajona Ivaram Ādamsonam.

Vidējais saimniecības lielums 40-70 hektāri

Vizītes laikā notika lekcijas par ES direktīvām un prasībām kandidātvalstu lauksaimniekiem, kā arī tikšanās ar franču zemniekiem. Tika apmeklēta 140 ha liela saimniecība, kur galvenā nozare ir graudkopība, un piena lopkopības saimniecība ar 155 ha zemes. Šīs uzskatāmas par samērā lielām saimniecībām arī Francijas apstākļos, jo vidējā saimniecība ir 40-70 ha liela. Kā atzīst franči, viegli neklājas arī zemniekiem, kas strādā ES, jo lauksaimnieki ir visvairāk atkarīgi no dažādiem, piemēram, laika apstākļiem.

Stipras zemnieku arodbiedrības

Atšķirībā no mums Francijā darbojas labi organizētas zemnieku arodbiedrības, kas aizstāv viņu intereses. Zemnieku apvienības liek ar sevi rēķināties, jo tām ir liels iespaids. Valsts mērogā

veiksmīgi darbojas arī viena no Francijas spēcīgākajām zemnieku bankām.

Attīstīti ir zemnieku kooperatīvi, kuros apvienojas, piemēram, kaimiņos esošas saimniecības, lai iegādātos jaudīgu lauksaimniecības vai pārstrādes tehniku, ko vienam saimniekam pirkt neatmaksājas. Šādi kooperatīvi Francijā ir ļoti izplatīti, viens zemnieks parasti ir vairāku kooperatīvu biedrs.

Kvotu plusi un mīnusi

Tomēr, uzsver Z. Briška, nevar noliegt valsts atbalsta nozīmi zemkopībā, jo bez tā arī turienes zemniekiem nemaz tik labi neklātos. Valsts atbalsts ir gan hektārmaksājumu, gan kvotu veidā. No vienas puses kvotas ir ierobežojošs faktors, jo nav atļauts realizēt vairāk. Taču no otras puses, kvota dod drošības sajūtu un garantiju, ka noteikto daudzumu piena vai graudu zemnieks varēs pārdot bez bēdām. Kamēr pie šīs sistēmas pieraduši (kvotas Francijā ieviesa 1984. gadā), franču zemnieki bijuši spiesti virs kvotas saražoto pienu liet pat grāvi. Vidējam saimniekam šajā ziņā bijis 1987. gads, kad zemnieki paplašinājuši ražošanu, pieaudzis izslaukums. Par pārprodukciju jāmaksā lielas soda naudas, tādēļ ražot vairāk ir ļoti neizdevīgi. Turienes zemnieki prasības ir pieņēmuši un tās neapspriež – tā tam jābūt. 10-30% no apstrādātās zemes ik gadu jāatstāj papuvē. Lai pārbaudītu, vai tas tiešām tiek darīts, kontroles institūcijas vienkārši pārlido saimniecību ar helikopteru un pārlicinās, vai tas, kas uz papīra, ir arī īstenībā. Arī no papīru un formalitāšu kalniem neizdodas izvairīties, un par katru aprēķinos ielaiesto kļūdu zemniekam ir jāmaksā.

Zemnieku intereses aizstāv kooperatīvs

Piensaimnieks, pie kura viesojās Latvijas delegācija, tur 65 govus un lauksaimniecisko darbošanas

saimniecībā šobrīd vada saimnieka dēls. Fermu viņi modernizējuši 1983. gadā, un sākumā bijis 40 govju. Devēņpadsmit gadu laikā to skaits pieaudzis par 25 govīm, kas būtībā nav daudz, taču vairāk lopu turēt viņš neuzskata par vajadzīgu, jo tad pienu nebūtu kur likt. Franču zemnieks stāsta, ka katru gadu viņi lūdz kvotu palielinājumu, un aptuveni par 10% to arī izdodas panākt. Šos jautājumus risina kooperatīvs, kura biedrs viņš ir, tajā zemnieks savu pienu arī nodod. Latvijā zemnieku īpašumā ir tikai 2-3% no pārstrādes uzņēmumu akcijām, taču Francijā tā nav. Z. Briška stāsta, ka arī pārstrādes jautājumos zemniekiem ir liela teikšana, kā tas diemžēl nav Latvijā. Uzņēmumi pārsvarā ir pašu zemnieku rokās, un kooperatīvs, kur pienu realizē, meklē visizdevīgāko cenu tā pārdošanai.

Raugās ar bažām, jo nāksies dalīties

Uz jaunajām ES kandidātvalstīm dalībvalstu zemnieki raugās ar bažām, jo saprot, ka pie lielāka valsts skaita budžets būs jāpārdaļa un maksājumi lauksaimniecībai samazināsies. Baida arī lētais darbaspēks un konkurence, sevišķi no Polijas. Lai arī cik tas nebūtu skumji, no kandidātvalstīm vairāk tiek gaidīta pievēršanās tradicionāliem lauksaimnieciskās darbības veidiem. Tomēr, kā novēroja Z. Briška, Francijā nav atpalikušu reģionu, katrs valsts rajons vairāk orientēts uz cita veida ražošanu – vienā graudaugu, citur piena, vēl kaut kur rapša. Ir mazāk auglīgi rajoni, taču valsts atbalsta arī nelielās saimniecības šādos reģionos.

Dos mazāk, lai domā par attīstību

Francijā skaidrots arī, kāpēc Latvijai nevajadzētu cerēt uz tikpat lieliem tiešajiem maksājumiem, kādi ir dalībvalstīm. Tūlīt-



● Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja speciāliste Zita Briška (otrā no kreisās) pie Francijas lauksaimniecības konsultāciju biroja jeb lauksaimnieciskās kameras ēkas Luarē departamentā kopā ar pārstāvjiem no Latvijas.

ja tiešo maksājumu ieviešana 100% apmērā varētu izraisīt pretēju efektu, skaidrots brauciena dalībniekiem, jo tā tiktu bremzētas pārmaiņas un veicināta sociālā šķelšanās.

Lieli tiešie maksājumi nodrošinātu siksaimniecību dzīvotspēju un nostiprinātu ražošanas veidu, kas balstās uz pašu patēriņam domātas produkcijas ražošanu. Šajā gadījumā nebūtu stimula ieguldīt saņemto pabalstu ražošanas attīstībā vai alternatīvās aktivitātēs. Pārmērīgi lieli skaidrā naudā saņemamie pabalsti tiešo maksājumu veidā radītu risku izveidot būtiskas ieņēmumu līmeņu atšķirības un sociālos izkropļojumus, uzskata Eiropas Komisija.

750 eiro mazajiem

Viņiem ir priekšlikumi, kā padarīt dzīvotspējīgas mazas saim-

niecības. Komisija ierosina īpašu mazjaudas saimniecībām paredzētu pasākumu – pabalstu, kura maksimālais apjoms ir 750 eiro. To izmaksātu ar noteikumu, ka izstrādāts biznesa plāns, kurā pamatota saimniecības ekonomiskā dzīvotspēja.

Otra iespēja ir saņemt tādus maksājumus, kas nav ne tiešie, ne saistīti ar ražošanu, bet tiktu piemēroti visam lauksaimniecībā izmantojamās zemes apjomam. Šo maksājumu pārejas periodā būs tiesības saņemt par visa veida izmantojamām zemēm, sākot no 0,3 ha. Vienkāršotā shēma būs spēkā trīs gadus. Arī maksājumu kontrole paredzēta maksimāli vienkāršā. Šāda pieeja ļaus samazināt subsīdiju līmeņa izmaiņas un veicinās sīkzemnieku iespējas saņemt pabalstus no ES fondiem.

SPECIĀLISTS IESAKA

Lido plūmju tinējs

Ja agrāk šis kaitēklis bija mazāk izplatīts, tad pēdējos gados kaitē arvien vairāk. Plūmju tinēja izplatību un attīstību veicina sausais un karstais laiks vasarā un silts ziemas. Tinēja kāpuri ir jūtīgi pret salu, aukstās ziemās tie daļēji izsalst.

Tinēju lidojuma sākumu un skaitu nosaka ar feramonu slazdu palīdzību. Veicot novērošanu un uzskaiti šajā sezonā, konstatēts, ka plūmju tinēja tauriņi jau lido un olas dēj uz jaunajiem augļiem. Nevajadzētu vilcināties ar trihogrammas izlaišanu, jo tā paralizē tinēja olas. Trihogrammu izlaišana ir jāatkārto ik pēc 10 dienām. Ja plūmju tinēja ierobežošanai izmanto trihogrammu, tad

nelieto insekticīdu.

Apmēram pēc 3-4 nedēļām no olām izšķīlas kāpuri, tie bojā augļus. Tajos iegrauzas, ēd ogu mikstumu, atstājot ekskrementus. Bojātās plūmju ogas iegūst violetu nokrāsu, priekšlaicīgi nogatavojas, nokrīt un uz ogām parādās sveķi. Tādas nobirušas ogas jāsavāc un jāiznīcina, tas ir labs plūmju tinēja ierobežošanas pasākums. Plūmju tinēja skaitu ievērojami var samazināt, uzliekot uz plūmju stumbra 15-20 cm no zemes kukaiņu ķeramās līmes jostas, tās jāuzliek jau tagad. Rudenī (oktobrī) jostas noņem un kopā ar kaitēkļiem sadedzina.

Vislabākais plūmju tinēja apkarošanas laiks ar ķīmiskiem augu aizsardzības līdzekļiem ir, kad masveidā šķīlas kāpuri (apmēram

četras nedēļas pēc plūmju noziedēšanas). Plūmju tinēja ierobežošanai Latvijā ir reģistrēti vairāki insekticīdi: *Zolons, Decis, Fastaks, Karatē, Sumi - alfa, Bulldoks, Mačs*, bet pēc ražas novākšanas var izmantot arī *Bi-58*.

Ap koku stumbriem augsni jāuzrok, lai neradītu labvēlīgus apstākļus kāpuru ziemošanai. No plūmju stumbriem vēl rudenī vai agri pavasarī notīra veco atlobījušos mizu kopā ar kāpuriem, to savāc un sadedzina. Daļēji tinēja kāpurus no stumbriem iznīcina arī skrejvaboles, bet ziemā kāpurus nolasa zilītes.

Anita Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās
nodaļas Augu aizsardzības un
karantīnas Viļānu prognožu
daļas vecākā speciāliste

Lauku darbu kalendārs

19., 20. jūnijs. Jāsēj lauka sīpoli. Lecektis ziedkāpostu stādīšana un arī sēja dēstiem.

19. jūnijs. Vēlinai ražai var sēt brokoļus.

21. jūnijs. Pētersīļus, selerijas sēj un stāda zaļumu iegūšanai.

21., 22., 23. jūnijs. Puķu sēja krāšņiem ziediem.

22., 23. jūnijs. Sēj lapu selerijas zaļumu iegūšanai. Sēj cukurzirnīšus, redīsus, salātu cigoriņus, pētersīļus. Stāda kolrābjus, ziedkāpostus, brokoļus, vidēji vēlinos, sarkanos kāpostus.

23., 24. jūnijs. Droša burkānu sēja, jo toš vairs neapdraud burkānu muša. Izstāda saljūtīgās puķes: begonijas, samtenes, salviņas un citas.

25. jūnijs. Kaulenkokiem izgriez sakņu atvases. Jauniem ko-

ciņiem nokniebj vasu galotnes.

26. jūnijs. Retina iepriekšējos mēnešos sētos un stādītos dārzeņus.

27. jūnijs. Sēj redīsus, japāņu garšsaku rutku šķirnes, melnos rutkus un rāceņus ziemas patēriņam.

28., 29. jūnijs. Atklātā laukā stāda tomātus, gurķus, kabačus.

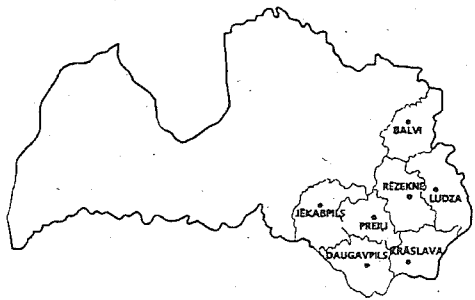
29., 30. jūnijs. Izrok agrās pavasara sīpolpuķes.

18. jūnijs. Mēness fāzes maiņa 3:30 (pirmais ceturksnis).

19. jūnijs. 4:10 Mēness Dienvidu mezglā (Mēness lejupejas orbītas mezglā ar Eklīptiku.)

21. jūnijs. Saule ieiet Vēža zīmē 16:25.

25. jūnijs. Mēness fāzes maiņa – pilns Mēness 0:43.



Labākais – Rēzeknes robežsargs

Vācijas pilsētā Gailerkirhenē notikušajās 5. NATO starptautiskajās sacensībās, kurās piedalījās robežsargi ar dienesta suņiem, otro gadu pēc kārtas individuālajā vērtējumā labākais bija Valsts robežsardzes Rēzeknes robežsargu skolas kinoloģiskā centra profesionālās sagatavošanas nodaļas pasniedzējs robežsardzes leitnants Valdis Bikovskis ar dienesta suni Rosko.

Kopvērtējumā Valsts robežsardzes kinologu izlases komanda izcīnīja ceturto vietu. Kinoloģi ar dienesta suņiem veica 9,5 kilometru distanci ar dažādiem māksliem un dabīgiem šķēršļiem. Sacensībās kopumā piedalījās 97 dalībnieki no 13 valstīm, to vidū arī NATO izlases komanda.

«Rēzeknes Vēstis»

JĒKABPILS RAJONĀ

Jaunieši vasarā varēs strādāt

Lai bērni vasaras mēnešos būtu nodarbināti un varētu nopelnīt naudu pusdienām skolā, Viesītes dome atvēlējusi līdzekļus 50 jauniešu (no 13 gadu vecuma) nodarbināšanai pilsētas labiekārtošanā. Pieteikties var jebkurš jauniešs, ne tikai bērni no mazturīgām ģimenēm. Darba līgums tiks slēgts uz piecām dienām. Nedēļā nodarbinās 5-6 jauniešus. Darba samaksas stundas likme ir Ls 0,41.

Lielveikalu interese par Jēkabpili neapsīkst

Līdzās jauniestādītājam ozolu birzīj pie degvielas uzpildes stacijas «Viada» Jēkabpilī SIA «Pļavnieku projekts» no Rīgas iecerējis būvēt lielveikalu, kurā būs pārtikas un saimniecības preces. Līdz 1. augustam pilsētā notiks sabiedriskā apspriešana, lai noskaidrotu, kā jēkabpilieši vērtē objekta celtniecību šajā vietā. Tomēr grunts-

gabala pirkuma līgumu aptaujas rezultāti ietekmēt nevar, firma ir tiesīga to iegādāties neatkarīgi no iedzīvotāju viedokļa par veikala celtniecību. Taču, visticamāk, pirkums notiks tikai tad, ja šajā vietā būs iespējams celt veikalus.

Cietumu apsargās profesionāla sardzes daļa

Kopš 1991. gada Jēkabpils cietuma apsargāšanu veica sardzes rota, un ir bijis visādi. Ir bijusi ieslodzīto bēgšana caur sardzes posteņiem, cietumnieku nepakļaušanās. Daudziem karavīriem soda izciešanas vietā atradās radnieki, kas problēmu saasināja. Vismaz piecus gadus tika runāts par profesionālas apsardzes nepieciešamību cietumā, taču Tieslietu ministrijas rīkojums bija izpildāms tikai šī gada 1. jūnijā.

Viena no NATO un ES prasībām ir, lai cietumus neapsargātu kareivji. Arī finansējums pāriešanai uz profesionālo apsardzi tika piešķirts no NATO programmas. Kandidātu uz cietumsargu darbu bija daudz, atlasē periods īss, «at-

sijājās» vairāk nekā 50 pretendenti. Medicīnas komisija konstatēja vīriešu sliktu veselības stāvokli, kas ir alkohola lietošanas sekas, sirds slimības, sliktu redzi un zobus. Tiek pārbaudīta arī sodāmība. Neņem arī tad, ja tā ir bijusi kādam radniekam. Sardzes daļā nedrīkstēs strādāt arī tad, ja ir administratīvi sodīti, īpaši par alkohola reibumā vai narkotisko vielu ietekmē izdarītiem pārkāpumiem.

Tiks ievāktas ziņas arī par apsargu uzvedību ikdienā, mājās, aptaujāti pat kaimiņi. Kļūstot par uzraugu, jāievēro stingra disciplīna, divi no sardzes jau ir atbrīvoti – par ierašanās alkohola reibumā un par atrašanos kafejnīcā darba laikā. – Tas tomēr būs cilvēks, kuram rokās jātur ierocis, tāpēc ir ļoti svarīga viņa prasme uzturēt attiecības ar citiem, — saka Jēkabpils cietuma priekšnieks Ivans Semjonovs.

Likums prasa, lai uzraugam būtu vismaz vidējā izglītība, ja ne, tad līgumā tiek paredzēta obligāta mācīšanās. Tāpat, kad visiem ierēdņiem tiek prasīta augstākā izglītība, arī uzraugam tādam būtu jābūt. Bet kur, lai ņem tik daudz vīru ar augstāko izglītību!?

Sardzes daļā strādā 125 vīrieši no Daugavpils, Līvāniem, Preiļiem, Madonas, Pļaviņām, Aknītes, Viesītes, dažādiem Jēkabpils rajona pagastiem un pilsētas – vecumā līdz 35 gadiem. No viņiem 25 vēl pagaidām tikai mācās kursus ieslodzījuma pārvaldes vietu mācību centrā Dzintaros. Drīz kursus sāks apmeklēt vēl 12 kandidāti. Alga sardzes daļā strādājošajiem ir stabila un, ņemot vērā to, ka ik pēc vienas dežūras trīs ir brīvas, Jēkabpils apstākļos tā nav slikta. Citi šāda režīma dēļ uz Jēkabpili strādāt pārņakuši pat no Daugavpils. Cietums darbiniekus apgādā ar formas tērpu, lai sardzes daļā strādāt būtu omulīgāk, drīzumā tiks sakārtotas sardzes telpas, kurās nāksies veikt kapitālremontu.

Top privāts dabas un atpūtas parks

Sunākstes pagastā esošajā z/s «Auzāni» izveidots privāts dabas un atpūtas parks. Rīdzinieki Agnese Kalēja un Gints Asars pirms četriem gadiem pagastā ieguva zemi un māju, taču dzīvot tajā nav bijis iespējams, tādēļ apmetušies

neizmantotajā bērnu dārzā, to nomājot. Arī zeme bijusi aizaugusi, bet tā devusi ierosmi veidot privātu dabas un atpūtas parku, piesaistot ceļotājus, kuriem patīk izzināt dabu. Pašlaik parka veidotāji apsaimnieko ap 200 hektāriem zemes ar dižozolu un četriem uzkalniem, no kuriem vienā iecerēts būvēt senlatviešu koka nocietinājumu jeb pili, bet otrā – skatu torni. Plānots atjaunot arī pārpurvojušos ezeru un dīkus, veidot takas un savvaļā cietušo dzīvnieku patversmi. Tajā tiks izmitināti uz Rīgas zooloģisko dārzu atvestie savainotie vai pamestie dzīvnieki, kuriem zoodārzā pietrūkst vietas. Saimnieki ir bijušie zoodārza darbinieki, dzīvniekus labprāt uzņemt savā saimniecībā.

Plānots arī kempings senatnīgā stilā, tas būšot aprīkots ar mūsdienīgām ērtībām. Lai izmantotu atlikušās bērnu dārza telpas, radusies doma organizēt nometnes bērniem. Ēkā veikts remonts, sakārtota apkures sistēma. Šobrīd tur norit nometne par ēkotūris-

«Brīvā Daugava»

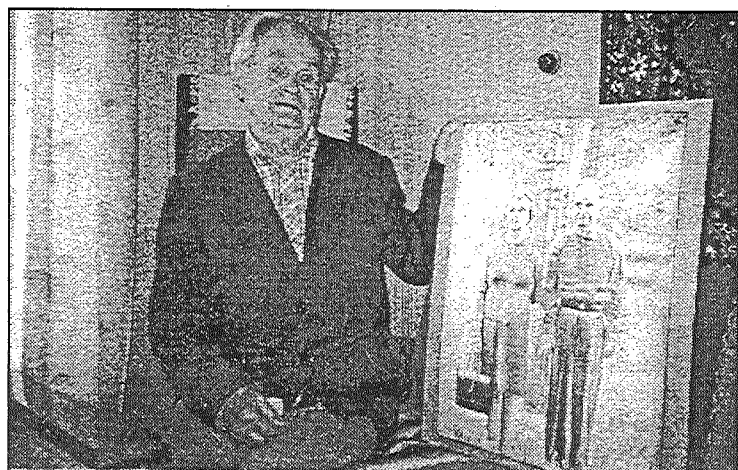
LUDZAS RAJONĀ

Glezno, lai atstātu piemiņu

Ķēnas rīta pusē Ludzas parkā ar sastapt akurāti gērbtu gados vecāku kungu. Viņš pastaigājas, neskatoties uz to, kādi ir laika apstākļi. Izrādās, ka Heronimam Kravalim ir jau 88 gadi. Daudzi atceras viņu kā prasmīgu grāmatvedi un ekonomistu dažādās Zilupes un Ludzas iestādēs. Pazīst viņa dēlu, ilggadējo uzņēmuma «Ludzas siltums» vadītāju Jevgēniju Kravali. Taču tikai retais zina par talantīgā, čaklā, godīgā un klusā grāmatveža otro lielo aizraušanos – gleznošanu.

— Nāku no nabadzīgas Nirzas pagasta amatnieku ģimenes. Mans tēvs, kā toreiz teica, bija bobuļš, aramzemes mums bija tik, cik dārziņu iekopt – pushektāra. Maizi tēvs nopelnīja ar amatnieka prasmi – mūrēja krāsnis, māju pamatus. Kad pie varas nāca Kārlis Ulmanis, tēvam bija darbs – būvēt zemniekiem lielas mūra kūtiņas. Toreiz tas bija iespējams, jo deva kredītus uz izdevīgiem noteikumiem, un, ja saimniekošana veicās, kredītu norakstīja. Ulmanīlais Latvija atdzima – viņš bija saimnieks un saprata, ka valsts nevar uzplaukt un attīstīties, ja paši savā starpā nevar ne par ko vienoties un Saemā plēšas tikai par saviem amatiem un naudas makiem.

Ludzas pilsētas ģimnāzijā man bija izcili zīmēšanas skolotāji, viņi arī iemācīja mākslas pamatus. Jaunībā gādājās zīmēt arī pasūtījuma darbus iestādēm. Bija man Ulmaņa portrets – ogle zīmējums. Biju arī Staļinu uzglezno-



● Heronims Kravalis grib atstāt savam dēlam piemiņu — gleznās iemūžinātus tuvo cilvēku portretus.

jis. Stāsta, ka vācieši Staļina portretu bija sadūruši un Nirzas ezerā noslīcinājuši. Vēlāk, kad jau strādāju, nebija ne laika, ne iespēju ar krāsām niekoties.

Vācu laikā strādāju pagastā. Man izdevās izvairīties no karošanas. Visticamāk, ka mani varēja paņemt leģionā, bet biju izlēmis, ka neiešu, un, ja iesauks, labāk slēpšos. Arī vēlākos gados esmu izvairījies no lielās politikas, nevienā partijā neesmu iestājies. Redzēju, kā tas notiek, kad partija vajadzīga tikai tāpēc, lai ieņemtu kādu amatu vai dabūtu labāku darbu, es tā negribēju. Vienalga atradās cilvēki, kas pēc kara uzrakstīja sūdzību par to, ka es esot bijis aizsargs. Tie bija klaji meli, taču sākumā tam noticēja. Uzskatu, ka galvenais – godīgi strādāt. Un to es esmu visu mūžu ievērojis.

Biju jau pensijā, kad atkal sāku zīmēt. Pēdējos gadus dzīvoju viens un ar zīmēšanu nodarbojos vairāk. Gribas dēlam piemiņu atstāt.

Ludzas ģimnāzijai ir savs mecenāts

Pateicoties mecenātam, 1939. gada Ludzas Valsts ģimnāzijas absolventam Juliānam Mekšam, rajona, valsts, novada mācību olimpiāžu uzvarētāji saņēma naudas prēmijas, 84 olimpiāžu dalībniekiem tika izmaksāti 540 lati.

Juliāns Mekšs absolvējis Ludzas Valsts ģimnāzijas komercklasī. Tolaik skolēni dāvanas un prēmijas nesaņēma, taču par labām sekēm mācībās audzēkņus atbrīvoja no skolas naudas maksāšanas, tajā skaitā arī Juliānu. Pēc skolas beigšanas viņš vienu gadu strādāja veikalā, tad Filandmuizas skolā par skolotāju. No 1944. gada līdz 1947. gadam J.Mekšs dzīvoja Vācijā, bet pēc tam devās uz Angliju, kur līdz šim dzīvo pilsētā Lidsā. Uz Latviju Mekša kungs pirmo reizi atbrauca 1993. gadā, bet pēc tam viesojas ik vasaru.

Latgalē viņu ļoti apbēdina aizaugušie lauki, sagruvušās mājas, tāpēc viņš cenšas materiāli atbalstīt jauniešus, kuri izrāda īpašu centību mācībās. Viņš tic tam, ka izglītoti un gudri jaunieši panāks Latgales uzplaukumu. Jau divus gadus pēc kārtas J.Mekšs ziedo noteiktu naudas summu, lai veicinātu un atbalstītu jaunatnes tieksmi pēc izglītības. Piecdesmit darba gados Mekša kungs izveidojis iekrājumus, ko nolēmis veltīt Ludzas jaunatnes izglītības veicināšanai. Nav liela māksla naudu nopelnīt, bet ir liela māksla naudu izdot, viņš uzskata.

Top Krivandas pareizticīgo baznīca

Krivandas tuvumā – Vācu kapos – top pareizticīgo baznīca. To saviem spēkiem draudzes pārzīņa tēva Nikolaja Rudziša vadībā būvē ticīgā tauta.

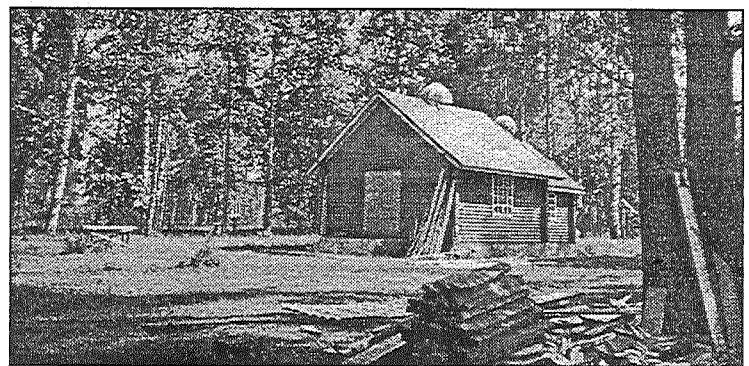
Baznīciņas vēsture nav sena, bet to noteikušas politiskās pārmaiņas Latvijas dzīvē. Divdesmitajos gados, kad dabā tika iezīmē-

ta robeža starp Latvijas brīvvalsti un padomju Krieviju, Slobodas baznīca, kurā izsenis Dievu lūdza Krivandas novada pareizticīgie, palika Krievijas pusē. Bet draudzes zeme un arī mācītājs Aleksejs Buiņikovs – Latvijā. Sākumā dievkalpojumi tika noturēti mācītāja mājā, vēlāk nolemts celt dievnamu. To iesvētīja 1927. gadā, godinot Engeli Mihailu.

Pirms desmit gadiem draudzi sāka vadīt Nikolajs Rudzišs. Viņa tēvs laikā no 1931. gada līdz okupācijai kā robežsargs dienēja Krivandas pusē, un, Latvijai atgūstot neatkarību, Nikolajs Rudzišs atgriezās savā bērības dienu pusē.

Pirms diviem gadiem baznīca nodega. Uguns liesmās gāja bojā pilnīgi viss, pat zvani. Lai gan cilvēku, vēl jo vairāk – ticīgo, apkaime palicis maz, tika nolemts, ka dievnams noteikti jāatjauno. Bet darbi nesokas tik ātri un raiti, kā gribētos. Tēvs Nikolajs ļoti cer, ka šogad būvniecība tiks pabeigta. Baznīcas celtniecībai viņš izmanto personīgos līdzekļus, savu mežu. Rīgā jau top zvani un kupoli, bet vajadzību vēl daudz.

«Ludzas Zeme»



● Top Krivandas pareizticīgo baznīca.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Uzvara Valsts policijas spartakiādē

Preiļu rajona policijas pārvaldes komanda 14. jūnijā izcīnīja uzvaru Valsts policijas spartakiādes sacensībās policijas trīscīņā II. grupā.

Komanda atgriezās mājās ar diplomu un uzvarētāju kausu. Sacensības notika šausanā, peldēšanā un krosā. Preiļu komandā startēja Narkotiku apkarošanas biroja inspektors Jānis Sparāns, Li-

vānu policijas nodaļas izziņas dienesta inspektors Salvis Ozoliņš, Preiļu rajona policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas izolatora dežurants kārtībnieks Aldis Pokšāns un dežurdaļas kārtībnieks autovadītājs Jānis Prikulis.

Visos trijos sporta veidos kopsummā labākos rezultātus sasniegza Salvis Ozoliņš. Arī pērn preiļieši trīscīņā bija pirmie.

Plāno samazināt sodus

Sodu par nepiesprādzēšanu ar drošības jostu vai aizsargķiveres nelietošanu, kā arī tāda pasažiera vešanu, kurš nav piesprādzējies vai nelieto aizsargķiveri, plānots samazināt no 10 līdz pieciem latiem, nolēma Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, gatavojot grozījumus Ceļu satiksmes likumā, kas paredz ieviest arī šoferu soda punktu sistēmu, pieņemšanai otrajā lasījumā. Komisija nolēma arī samazināt sodu par

agresīvu braukšanu, kas rada traucējumus citiem satiksmes dalībniekiem, no 70-200 latiem līdz 50-200 latiem, ja vadītājs vairākkārt maina braukšanas joslās, apdzēnot vai apsteidzot transportlīdzekļus no dažādām pusēm un pārsniedzot braukšanas ātrumu, apdzēnot tramvaju pa pretējā virziena sliekšņiem un citos gadījumos, kuros izpaužas agresīva braukšana. Paredzēts samazināt arī sodu par brīdinājuma signālu nerādīšanu – no 20 līdz 10 latiem.

Igaunijas prezidents Rītels samaksājis sodu par nepareizu automašīnas novietošanu

Tiesu izpildītājs uzaicināja ierasties pie sevis Igaunijas prezidentu Arnoldu Rīteli, kura meita Anneli, izmantojot tēva automašīnu, nebija samaksājusi soda naudu par nepareizu automašīnas novietošanu (530 kronas jeb 19 lati).

Prezidenta meita Anneli nepareizi novietoja automašīnu Tallinas centrā pagājušā gada rudenī vēl pirms prezidenta vēlēšanām, kad Rītels bija parasts parlamenta deputāts. Soda nauda tika izrakstīta Arnoldam Rītelam, jo viņa meitas izmantotā automašī-

na Volvo bija reģistrēta uz tēva vārda. Kā izteicās prezidenta preses sekretāre, Arnolda Rītela jaunākā meita pastāvīgi lieto tēva privāto automašīnu.

Arnolds Rītels un viņa meita vairākus mēnešus nebija mēģinājuši samaksāt soda naudu, kamēr tiesu izpildītājs neievietoja laikrakstā «Acripaev» oficiālu paziņojumu ar aicinājumu Arnoldam Rītelam un vēl 50 noteikumu pārkāpējiem atskaitīties par soda naudas samaksāšanu.

Jauni auto slikti smako

Austrālijas zinātnieki atklājuši, ka jaunu automašīnu smaka salonā satur toksiskas vielas, kas var izraisīt dažādas slimības, raksta CNN. Šo vielu sarakstā ir benzols, acetons, etilbenzols un ksilola izomēri, kas var izraisīt nepatīkamus simptomus – galvassāpes, acu asarošanu, sliktu dūšu, kā arī vairākas

slimības, tajā skaitā vēzi. Kādam vīram jau pēc 10 minūšu braukšanas pilnīgi jaunā automašīnā sākās galvassāpes un vemšana.

Zinātnieki jauno automašīnu īpašniekiem iesaka vēdināt salonu braukšanas brīdī pirmos sešus mēnešus, kamēr iziet salona apdares materiālu smaku.

Ievērojami palielinājies Ford pārdošanas apjoms Baltijā

Pagājušajā gadā pārdots Ford automašīnu skaits Baltijas valstīs pieaudzis apmēram par 40 procentiem.

Ford pārdošanas apjomi auguši straujāk nekā kopējie automašīnu pārdošanas apjomi Baltijas valstīs, tādēļ palielinājies Ford automašīnu īpatsvars šajā tirgū. Ford panākumu atslēga bijusi straujā ekonomiskā izaugsme Baltijas valstīs. Kopējais automašīnu tirgus pieaugums reģionā vidēji bijis 17 procenti.

Vislielākais pieaugums Ford bi-

jis Igaunijā, kur pārdošanas apjomi palielinājušies par 70 procentiem un kopā pārdotas 698 automašīnas. Latvijā pārdošanas apjomi palielinājušies par 8 procentiem un pārdotas 340 automašīnas, bet Lietuvā – par 17 procentiem un pārdotas 398 automašīnas.

Viens no svarīgākajiem iemesliem pārdošanas apjomu palielinājumam bijusi Ford Mondeo veiksmīga tirdzniecība, labi pirkti arī Ford Focus un Ford Transit.

«Autoinfo»

Svinot Jāņus, mašīnas atstājiet garāžā

Neskatoties uz to, ka pagājušajā gadā Ligo vakars un Jāņu diena uz Preiļu rajona ceļiem pagāja mierīgi un bez nopietnām avārijām, Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas darbinieki arī šogad svētkos PIEVĒRSIS PASTIPRINĀTU UZMANĪBU SATIKSMES DROŠĪBAI. Ceļu policijas priekšnieka vietnieks Andris Neicinieks informē, ka jau šonedēļ sāksies reidi, kuru laikā policisti pastiprināti kontrolēs, vai autovadītāji nav lietojuši alkoholu. Svētku dienās ceļu policijas ekipāžas dežūrēs visu diennakti.

Kopš gada sākuma (pēc ceļu policijas inspektoru sastādītajiem protokoliem) rajonā reģistrēti 2408 ceļu satiksmes notikumu pārkāpumi. Tajā skaitā konstatēts, ka 22 vadītāji braukuši alkohola reibumā bez vadītāja tiesībām, bet 77 vadītāji dzērumā bijuši pie stūres ar tiesībām. Gada piecos mēnešos notikušas 60 avārijas, kurās cilvēki nav cietuši, bet 19 avārijās cilvēki guvuši dažādas traumas. Kopš gada sākuma ceļu satiksmes negadījumos gājuši bojā 6 cilvēki.

POLICIJAS ZIŅAS

Apskādē Latvenergo

Nezināmi ļaundari 10. jūnijā mēģinājuši iekļūt Valsts akciju sabiedrības «Latvenergo» vadības telpā Preiļos, Meža ielā. Izsistas divas loga rūtis un sabojāta durvju atslēga. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Automašīnu sadursme

Preiļos uz Rēzeknes ielas 11. jūnijā notika sadursme starp automašīnu Audi-100, kuru vadīja Dzintars N., un automašīnu Ford Transit, kurai pie stūres bija Līvānu iedzīvotājs Aļoša K. Bojāti abi transportlīdzekļi, cietušo nav. Dzintaram N. sastādīts administratīvais protokols.

Pazuda kurpes

Pie individuālajām garāžām, kas atrodas Preiļos Upīša ielas dzīvojamā namā masīvā, Rušonas pagasta iedzīvotājam Leonīdam K. 11. jūnijā pazuda «Salamander» firmas ādas kurpes melnā krāsā. Īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums 40 latu apmērā. Vainīgā persona tiek noskaidrota.

Meklē zaglus

Saņemts iesniegums no Preiļu novada Preiļu pagasta centra iedzīvotāja Artūra A. par to, ka šī gada janvārī viņam piederošajā mājā, kas atrodas Pelēču pagastā, nezināmas personas uzlauzušas gaiteni durvis un no mājas izzaugušas dažādas sadzīves mantas 65 latu vērtībā. Lietas apstākļi un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Iebrauca stāvošā automašīnā

Konstatēts, ka 12. jūnijā Preiļos, Tīrgus laukumā jēkabpīlētis Andris L., vadot automašīnu Mercedes Benz 1317 atpakaļgaitā, uzbrauca aizmugurē stāvošai automašīnai Opel Vectra, kas pieder Jeļenai M. Bojātas abas automašīnas, cilvēki nav cietuši. Andrim L. sastādīts administratīvais pārkāpuma protokols.

No kabatas izzaga naudu

Preiļu iedzīvotājs Vadims T. 12. jūnijā konstatēja, ka viņa dzīvoklī Preiļos no apģērba kabatām pazudusi nauda 65 latu apmērā un kompaktdisku atskaņotājs. Nodarīts materiālais zaudējums 187 latu apmērā. Vainīgā persona un lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Ar traumām – slimnīcā

Preiļu slimnīcā 12. jūnijā ar galvas traumām alkohola reibumā nogādāts Preiļu iedzīvotājs Mihails G. Mediķi konstatējuši, ka trauma gūtu neuzmanības dēļ.

Iebrauca stāvošā automašīnā un aizbēga

Preiļos stāvlaukumā, kas atrodas Aglonas ielā pretī Preiļu novada domei, 12. jūnijā pulksten 22.10 Arturs V., vadot automašīnu VW Passat atpakaļgaitā, ie-

brauca stāvošā automašīnā VW Passat Variant, kura pieder Vitālijam O. Bojātas abas automašīnas. Vainīgais vadītājs Arturs V. notikuma vietu atstāja, par notikumu sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

No rokām izrāva naudas maku

Policijā saņemts Cēsu rajona iedzīvotāja Arnolda Dz. iesniegums par to, ka 13. jūnijā Līvānos, Stacijas un Fabrikas ielas krustojumā Natālija M. izrāva viņam no rokām naudas maku. Tajā atradās nauda, aptuveni 43 lati. Policija noskaidro notikušā apstākļus.

Uz ceļa atstāta automašīna

Rudzātu pagasta teritorijā ceļa Rudzāti – Steķi 4. kilometrā 13. jūnijā tika atrasta uz braucamās daļas pamesta automašīna Ford Sierra. «Aizmirstais» automobilis traucēja transportlīdzekļu kustību. Automašīna tika nogādāta maksas stāvvietā Līvānos. Noskaidrots, ka braucamrīks pieder kādam Aizkraukles rajona iedzīvotājam.

Negadījums uz Rīgas – Daugavpils šosejas

Ceļa Rīga – Daugavpils 165. kilometrā 13. jūnijā notika satiksmes negadījums, kuru izraisīja Jēkabpils iedzīvotājs Viktors R. Viņš brauca ar Audi-80, netika galā ar vadību un nobrauca no ceļa. Bojāta automašīna, negadījumā cietusi arī automašīnas pasažiere Anna P., kura ar traumām nogādāta Jēkabpils rajona slimnīcā.

Uzlauzts veikals Rudzātos

Preiļu rajona policijas pārvaldē saņemts Rudzātu pagasta iedzīvotājs Zentas S. iesniegums, par to, ka 14. jūnijā ap pulksten 5.00 viņa konstatējusi zādzību veikalā «Bērzi-2». Veikalam uzlauztas durvis un nozagti pārtikas produkti, tabakas izstrādājumi un alus. Policija noskaidro vainīgās personas.

Nobrauca no ceļa un apgāzās

Ceļa Krāslava – Preiļi – Madona 40. kilometrā 14. jūnijā pagaidām nenoskaidrots vadītājs ar automašīnu VAZ-2101, kas pieder Anatolijam S. no Aglonas, nobrauca no ceļa un apgāzās. Vadītājs ceļu satiksmes negadījuma vietu atstāja. Negadījuma apstākļi tiek noskaidroti.

Izraisīja sadursmi un nokļuva slimnīcā

Aglonā Somersetas ielā pretī kafejnīcai «Zodiaks» 14. jūnijā sadursmi ar priekšā braucošo automašīnu Mercedes Benz-300 (vadītājs Staņislavs B. no Jēkabpils) izraisīja VW Golf vadītājs Eduards S. Bojātas abas automašīnas, bet Golf vadītājs ar trau-

mām nogādāts Preiļu slimnīcā. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Notrieca divus cilvēkus

Saņemts iesniegums no Līvānu iedzīvotājas Margaritas Š. par to, ka 16. jūnijā ap pulksten 01.30 viņu un viņas draugu Rihardu Š. notrieca automašīna Opel Kadett, kura pieder Ēvaldam A. Ceļu satiksmes negadījums noticis Līvānos, Stacijas un Dzelzceļa ielas krustojumā. Automašīnas vadītājs negadījuma vietu atstājis. Policija noskaidrojusi, ka automašīnai pie stūres bijis Jānis A. no Līvāniem. Notiek izmeklēšana.

Nozagtas 13 zosis

Policijā saņemts iesniegums to, ka laikā no 15. jūnija līdz 16. jūnija pulksten 9.30 no zosu fermas «Ainava», kas atrodas Aglonas pagastā, pazudušas 13 zosis. Noskaidrots, ka ļaundāri iekļuvi kūtī, izlauzot loga rūtis aizsargojumu. Uzņēmumam nodarīts materiālais zaudējums 208 latu apmērā. Policijai ātri izdevies noskaidrot zosu zādzībā vainojamās personas. Ierosināta krimināllieta.

Izdarīja pašnāvību nošaujoties

16. jūnijā Līvānos savā dzīves vietā, ar neregistrētu medību bisi iešaujot sev kaklā, pašnāvību izdarīja Vasilijš M.

Braucot neievēroja dist

Ceļa Līvāni – Preiļi 6. kilometrā 16. jūnijā notika automašīnu sadursme. Aleksandrs I. no Preiļiem, vadot automašīnu VW Passat, neievēroja distanci, tā izraisot sadursmi ar priekšā braucošo BMW-324, kuru vadīja Rožupes pagasta iedzīvotājs Pēteris K. Bojātas automašīnas, cilvēki nav cietuši.

Iesīta ar pudeli pa galvu

16. jūnijā Līvānos bārā «Vindex» kāda sieviete iesīta ar pudeli pa galvu līvānietim Jānim A. Cietušais guva traumu un tika nogādāts Līvānu slimnīcā, kur viņam sniegta medicīniskā palīdzība. Policija noskaidrojusi vainīgo personu.

Huligāniskas darbības

Policijā saņemts iesniegums no Silajāņu pagasta iedzīvotājas Irinas R. par to, ka šī gada 8. jūnijā viņas civilvīrs Sergejs P. mājās veica huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols par sīko huligānismu un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Līvānu novada Turku pagasta iedzīvotāja Helēna V. 12. jūnijā griežas policijā ar iesniegumu par to, ka Jānis V. mājās sarīkojis ģimenes skandālu. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

INFORMĀCIJA, SPORTS

Bez lietus neiztiksim

Valsts hidrometeoroloģiskā pārvalde prognozē, ka Līgodienā un Jāņos līs lietus. Sestdien dienas pirmajā pusē varētu līt visā Latvijā, bet pēcpusdienā iestātos nedaudz labāks laiks Kurzemē un Latvijas centrālajos rajonos. Temperatūra būšot ap +16 līdz +21 grādam, un gaidāmais ziemeļrietumu vējš naktī varētu kļūt brāzmais. Svētdien vairāk līšot Latvijas austrumu daļā, savukārt piekrastē varētu būt vētrains laiks - 15 līdz 17 metri sekundē. Laiks varētu mainīties tikai jaunnedēļ — otrdien vai trešdien.

Gribat peldēties? Tikai uz pašu atbildību...

Sākums 1. lappusē

Par peldvietu iekārtošanu, ūdenstilpes un pludmales izmantošanas drošību, to uzturēšanu kārtībā un peldvietu higiēnas prasību ievērošanu ir atbildīga attiecīgās teritorijas pašvaldība vai, ja peldvieta atrodas fiziskas vai juridiskas personas īpašumā vai valdījumā, — attiecīgās zemes īpašnieks vai valdītājs.

Peldvietai izvirzītās prasības

Lai nodrošinātu peldvietu ūdens kvalitāti un peldēšanās drošību, kā arī nenodarītu kaitējumu cilvēku veselībai, peldvietas izveido atbilstoši šādām prasībām:

■ ērta pieeja ūdenim, drošs ūdenstilpes pamata reljefs, nodrošinājums pret krasta nogruvumiem, noslīdējumiem;

■ labvēlīgs peldvietas hidrometeoroloģiskais režīms (bez atvāriem, bez krasām ūdens līmeņa svārstībām, ar strauzes ātrumu, kas nepārsniedz 0,5 m/s);

■ peldvietas nedrīkst būt rūpniecības uzņēmumu un paaugstināta riska objektu teritorijās un to aizsargjoslās;

■ ja peldvieta ierīkota netekošā ūdenstilpē un tās platība nepārsniedz 10 kvadrātkilometrus, attiecīgajā ūdenstilpē nav pieļaujama kanalizācijas ūdeņu novadīšana un ūdensputnu audzēšana.

Peldvietās nav pieļaujama motorizēto ūdens transportlīdzekļu (autobusu, motorociklu, kuteru, kuģu) atrašanās un izmantošana, izņemot glābšanas dienestu transportlīdzekļus, valsts un pašvaldību organizētajai kontrolei paredzētos transportlīdzekļus.

Zemes īpašnieks vai valdītājs

(arī pašvaldība) nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī, ja nepieciešams, glābšanas pasākumus, peldvietas apgādi ar dzeramo ūdeni, nodrošina peldvietas ar gērbtuvēm, tualetēm un atkritumu konteineriem. Protams, peldvietās nav pieļaujama dzīvnieku uzturēšanās, nepieciešama peldvietu ūdens kvalitātes atbilstības obligātā noteikšana (divas reizes mēnesī) un Labklājības ministrijas ikgadējs atzinums.

Uz jautājumu, ko par Ministru kabineta noteikumos minēto prasību izpildi un atpūtnieku peldēšanās iespējām domā pašvaldībās, «Novadnieks» lūdz atbildēt Preiļu, Līvānu novada domes un Aglonas pagasta padomes vadītājus.

Preiļu novadā centīsies uzzināt iedzīvotāju vēlmes

Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks **Vladimirs Ivanovs** uzskata, ka MK noteikumu nr.300 prasības ir pārlietu stingras, lai pašvaldības tās varētu īstenot bez lielu naudas līdzekļu ieguldīšanas.

— Preiļu novada teritorijā ir Limankas, Pelēču, Dovalas, Sūsta ezers un Preiļu parka ūdenskrātuve. Dovalas un Sūsta ezeri ir aizauguši, tāpēc peldvietu ierīkošana tajos atbilstoši noteikumiem ir ļoti problemātiska. Lai gan izsenis iecienītākās peldvietas ir Limankas un Pelēču ezerā, gar to krastiem zeme ir privātpašums. Atliek vienīgi Preiļu parka ūdenskrātuve, kas tradicionāli bijusi populāra pilsētnieku peldvieta. Taču sakarā ar to, ka iedzīvotāju rīcībā ir daudz transportlīdzekļu, preiļieši labprātāk dodas uz tuvākajiem ezeriem.

Preiļu novada dome pieņēmusi lēmumu par novada teritoriālpilnoņuma izstrādi, kurā viens no punktiem ir arī oficiālas peldvietas ierīkošana. Šajā sakarā izveidota un jau sākusi strādāt darba grupa, atbildīgā persona ir novada domes izpilddirektors **Ilmārs Ziemeļis**.

Esam paredzējuši veikt pārrunas ar privātpašniekiem un noskaidrot viņu attieksmi par iespējamo peldvietu ierīkošanu. Ja saņemsim piekrišanu, varēsim domāt par atpūtas zonu ierīkošanu pie kāda no ezeriem. Būs pārrunas arī ar Preiļu iedzīvotājiem — vai viņi vēlas peldvietu Preiļu parkā. Ja preiļieši izrādīs aktivitāti, nākamā gada budžetā varēs iekļaut līdzekļus tās ierīkošanai. Būs nepieciešams liels finansējums, tāpēc viss rūpīgi jāpārdomā un jāizplāno, lai naudu neizsviestu vējā.

Aglonieši izmanto neoficiālas peldvietas

Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja **Helēna Streiķe** uzskata, ka Ministru kabineta izdotie peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi ir ļoti bargi un prasības augstas. Esam izšķīstījuši kaudzi dokumentu, jo domājam pat uzrakstīt projektu par peldvietas ierīkošanu, kur pašvaldības iedzīvotājiem un daudzajiem Aglonas ciemiņiem būtu iespējas civilizēti atpūsties. Tomēr ideju nācās likt malā, jo, piemēram, tikai analīzes ūdens izpētei maksātu ap deviņiem simtiem latu. Vai tas ir normāli, jautā **Helēna Streiķe**.

Ierīkot peldvietu ciematā nav vienkārši, jo lielākā daļa zemju ezeru krastos pieder bazilikai, ar ko ir jāpanāk attiecīga vienošanās. Neoficiālas peldvietas Aglonā

ir Cirišu ezerā pie Aglonas vidusskolas, kā arī no bijušās paju sabiedrības «Aglonas» pusēs. Šajā ezerā šopavasār veiktas ūdens analīzes, kas liecina, ka peldēties drīkst. Vēl aglonieši labprāt peldas Rušonas ezerā, kas pieguļ pagastam, kā arī brauc peldēties uz Leitāniem un Ilzes ezeru.

— Kā lai ierīkojam peldvietu, ja noteikumi prasa gan kanalizācijas sistēmu, gan tualetes, gan glābšanas laivas, iespēju sniegt pirmo medicīnisko palīdzību? Ja būs aprikojums, vēl vajag atbilstošus darbiniekus, kuriem jāmaksā alga. Pašvaldībai bija jāizvēlas, ko labāk darīt — ierīkot peldvietu vai salabot bērnu dārzam jumtu. Mēs izvēlējamies bērnu dārzu, bet atpūtināties pagaidām neoficiālās peldvietās, — saka **H.Streiķe**.

Līvānu novada domei prasības nav pa kabatai

Līvānu novada domes priekšsēdētājs **Visvaldis Gercāns** «Novadniekam» atzina, ka MK prasības nesot pārmerģas, taču ne pa kabatai pašvaldībai, kurai daudzas citas lietas steidzāmāk darāmas.

— Protams, esmu par labas, drošas peldvietas ierīkošanu, kāda būtu nepieciešama ik pašvaldībā. Sarunā ar kādu biznesa konsultantu no Anglijas uzzināju, ka Lielbritānijā esot reģistrētas tikai 28 oficiālas peldvietas. Mēs ik pavasari no vairākām instancēm saņemam vēstules ar lūgumiem uzrādīt peldvietas pašvaldības teritorijā un sakārtot jautājumus, kas saistīti ar to izveidošanu. Taču lieta vienmēr jāatliek, jo ūdens analīžu un citu uzdevumu veikšanai finansiālo rezervju nav, lai gan mums izveidojusies laba sadarbība ar reģionālo vides pār-

valdi, kas veic valsts apmaksātās ūdens pārbaudes. Šogad ziņas gan vēl nav apkopotas, ceram tuvākajā laikā iedzīvotājus informēt par situāciju.

Novadā ir vairākas populāras peldvietas četros Silavu ezeros. Līdz šim daudzi pilsētnieki peldējās arī Dubnā, kur krastā esošā zeme ir privātpašums. Sakarā ar hidroelektrostacijas uzbūvēšanu Dubnā ir cēlies ūdens līmenis, tāpēc var mainīties arī peldvietas upē.

Peldieties, kur gribat

Sabiedrības veselības aģentūras Rēzeknes filiāles Preiļu teritoriālā centra ārsts **Vladimirs Miņins** «Novadnieku» informēja, ka atbilstoši valsts finansētajai programmai šovasar rajona ūdeņos veikti holēras vibriosa izmeklējumi. Situācija iepriecinoša — nejaucams vibriosa pagaidām nekur nav konstatēts. Pārbaudīta Dubna, Daugava, Ciriša, Eikša ezers, Preiļupe, kā arī ūdenskrātuves Turku pagastā. Cita veida analīzes netiek veiktas, tādas būtu jāizdara vienīgi gadījumā, ja tiktu reģistrēta kāda oficiāla peldvieta.

□□□

Cienijamie rajona iedzīvotāji! Tā nu sanāk, ka peldēties mums nav liegts nevienā no rajona ezeriem vai upēm. Taču neviens arī negarantē pilnīgu drošību uz ūdeņiem un to, ka nākamajā dienā pēc peldes nepamodīsīties nokļāušies ar nejaucām pumpām. Izbrīdīsim cauri briksņiem, palūkosimies, vai nenoplautajā zālē nav kāda sasistas pudeles lauska vai nezināma gājēja atstāta «mīna», un ienirsim vēsajos vilņos. Bet — uz pašu atbildību.

L.Kirillova

SPORTS

Atklātais čempionāts vieglatlētiskā Kauņā

Čempionātā, kurš Kauņā norisinājās no 31. maija līdz 1. jūnijam, SK «Cerība» vieglatlētī (1985.-1986. g. dzimušie un 1987.-1988. g. dzimušie) sasniedza šādus rezultātus:

Līga Bramane (1986.g.) no Preiļu 1. pamatskolas 1. vietu 800 m (2:30,3) un 1. vietu 1500 m (5:18,69). Inga Babris (1985. g.) no Preiļu Valsts ģimnāzijas 2. vietu 100 m (13,77), 1. vietu augstlēkšanā (1,55). Vitālijs Jekimovs (1986. g.) no Preiļu 2. vidusskolas 1. vietu 110 m barjerskrējienā (14,88), 2. vietu 400 m barjerskrējienā (59,23). Sandis Lācis (1987. g.) no Līvānu ģimnāzijas 1. vietu 300 m barjerskrējienā (45,3), 3. vietu tāllēkšanā (5,45). Kristaps Ancāns (1987.g.) no Preiļu 1. pamatskolas 5. vietu tāllēkšanā (5,38) un 2. vietu trīssoļlēkšanā (11,83).

Piedalās jaunatnes sporta centra meistarsacīkstēs

Latvijas jaunatnes sporta centra meistarsacīkstēs vidējā grupā



● Atklātajā vieglatlētiskā čempionātā Kauņā 1. rindā no kreisās Līga Bramane, Inga Babris, 2. rindā Vitālijs Jekimovs, Sandis Lācis un Kristaps Ancāns.

(1987.-1988. gadā dzimušiem) 8. un 9. jūnijā Rīgā vietu sadalījums šāds:

Zane Jokste (1988.g.) no Preiļu 1. pamatskolas izcīnīja ceturto vietu, 3000 metru soļošanā rezultāts 20:09,7, 800 m — 2:43,9. Sandis Lācis (1987.g.) no Līvānu ģimnāzijas izcīnīja 3. vietu 300 m barjerskrējienā ar rezultātu 44,9, bet 200 m rezultāts 26,7. Jānis Bramanis (1987.g.) no Preiļu 1. pa-

matskolas ieguva 3. vietu 1500 m ar kavēkļiem — 5:11,3, 1500 m — 4:50,7. Oskars Onckulis (1988.g.) no Vārkavas vidusskolas 5000 m soļošanā 3. vietu, rezultāts 29:46,1. Sergejs Komlačovs (1987.g.) no Riebiņu vidusskolas — 14. vietu lodes grūšanā (4 kg) — 10,51, 200 m — 26,1. Kristaps Ancāns (1987.g.) no Preiļu 1. pamatskolas — 12. vietu tāllēkšanā — 5,22, 9. vietu trīssoļlēkšanā — 11,39.



● Preiļu 1. pamatskolas meiteņu komanda (attēlā labajā pusē) Baltijas skolēnu sacensību «Draudzību» trešās vietas ieguvējas. No kreisās Ieva Pelše, Lāsma Bernāne, Lauma Pelše, Anita Kursīte, Elīna Poplavska un Elīna Šņepste.

Sandis Lācis, Oskars Onckulis, Kristaps Ancāns un Sergejs Komlačovs 4x100m stafetē ieguva 7. vietu (51,6).

Preiļu meitenēm trešā vieta

Baltijas skolēnu sacensībās «Draudzība» 8. jūnijā Aizputē Preiļu 1. pamatskolas meiteņu komanda ierindojās 3. vietā aiz Ik-

šķiles vidusskolas komandas (1535 punkti) un Sveķnas vidusskolas (Lietuva — 1461 punkts). Mūsu sportistes izcīnīja 1459 punktus un tikai nedaudz atpalika no otrās vietas ieguvējām lietuvietēm. Komandā spēlēja Ieva Pelše, Lāsma Bernāne, Lauma Pelše, Anita Kursīte, Elīna Poplavska un Elīna Šņepste.

G.Kraukle

Vai jūs atbalstāt medīku streiku?

Sofija Ruskule, pensionāre Preiļos:

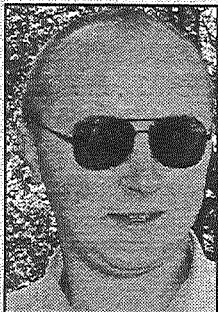
— Medīkiem noteikti vajag piemaksāt, jo ārstu un medmāsu algas ir ļoti zemas. Kāpēc tad Rīgas ārstiem atrod līdzekļus, lai pieliktu pie algas, bet mūsējiem — nekā. Mēs, pensionāri, būtu pagalam, ja ārstu un medmāšņu nebūtu. Tāpēc rakstiet, lai viņiem piemaksā, sevišķi ķirurgiem un medmāsām. Man bieži jāiet pie ārsta, un Preiļos pret pacientiem medmāšņās vienmēr ir ļoti laipnas, jau sen ir nopelnījušas lielākas algas. Neparēzi, ka medīki ir novesti līdz streikam. Kāpēc valdībā, Saeimā nestreiko? Tāpēc, ka tur viņi paši sev palielina algas, nevienam no mums padomu neprasa.



Inga Guza, Ārdavas pamatskolas 9. klases absolvente:

— Protams, ka medīkiem algas ir zemas un darbs, kas jā dara, ir grūts, tāpēc saprotu viņus. Tomēr, skatoties no otras puses, cilvēki slim, viņiem vajadzēs

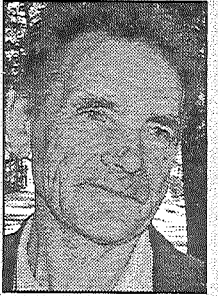
palīdzību arī streika dienās. To nedrīkst aizmirst. Atbalstu, ja ārsti vienlaikus var gan streikot, gan rūpēties par slimniekiem. Man šķiet, ka jaunās paaudzes vidū ārsta un medmāsu profesija nav prestiža. Vairums grib strādāt labās firmās, par deputātiem vai tādās vietās, kur darba ir maz un par to maksā lielu naudu. Bet ārstiem darba ir daudz un algas ir mazas. Pati negribētu strādāt par ārstu, taču ir cilvēki, kuriem tā ir sirdslieta.



Andris Rubins, Preiļu iedzīvotājs:

— Visumā atbalstu. Ja jau streiko, tad tam ir pamatots iemesls. Ar medīkiem saskaros, kārtējot dažādas medicīnas izziņas, bet īpaši viņu problēmās nesmu iedziļinājies. Pacientiem streika

dēļ nevajadzēt ciest, lasīju, ka vismaz neatliekamā palīdzība tiks sniegta.



Viktors Pudāns, invalīds Preiļos:

— Algas ārstiem tiešām ir mazas, tāpēc es streiku atbalstu. Jācer, ka medīkiem izdosies ko panākt un viņiem maksās vairāk. Pats esmu daudz slimnīcās gulējis, zinu, cik sanitāriem, māsām smags darbs. Pateicoties labiem ārstiem un rūpīgām medmāsām, esmu no viņpasaulas atgriezies dzīvē, tā es uzskatu. Lai ārstiem veicas! Es viņus atbalstu.



Jānis Anspoks, Preiļu iedzīvotājs:

— Es medīku streiku neatbalstu. Cilvēki taču slim, notiek dažādas traģēdijas, tāpēc es domāju, ka šīs profesijas pārstāvji nedrīkstētu atļauties streikot. Par algām grūti pateikt. Ir daudz cilvēku, kam vispār nav nekāda darba un viņi pat mazu algu nesaņem.

G. Krāukle
Foto M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Pie zeltainā mākoņa turies,
Kurā vasara nenoriet.
Sveicam jubilāri
Veroniku Marcinkeviču.
Radi, draugi

Aglonas pagasta padome nodod privatizācijai Aglonas pagasta pašvaldībai piederīgo zemes gabalu 0,91 ha platībā ar kadastra nr. 7642-007-0083, kas atrodas Aglonas s. Lopoti. Prasījumu pieteikšanas termiņš ir 1 mēnesis no minētā paziņojuma publicēšanas dienas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».
Dokumentus jāiesniedz Aglonas pagasta padomē Somersetas ielā 34, Aglona, Preiļu raj., LV-5304.
Informācija pa tālr. 53-75315, tālr./fakss 53-75338 vai Aglonas pagasta padomē.

Valsts akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži»
DIENVIDLATGALES MEŽSAIMNIECĪBA

Līvānos, Fabrikas ielā 2 rīko
CIRSMU IZSOLES:

03.07.2002. cirsmas Daugavpils, Krāslavas rajonos,
05.07.2002. cirsmas Jēkabpils, Preiļu rajonos.

Cirsmu saraksti no 19. jūnija mežsaimniecībā un internetā (www.lvm.lv).
Dalības maksa kailciršu solītājiem Ls 20, starpciršu Ls 10, nodrošinājums 10% no cirsmas sākumcenas iemaksājams pirms izsoles ar norādi «Dienvidlatgales mežsaimniecība».

Rekvizīti:
VAS «LATVIJAS VALSTS MEŽI»
LV40003466281, Kristapa iela 30,
Rīga, LV-1046, a/s LUB
Aģenskalna filiāle
kods 310101900, konts 03-030467544.
Informācija mežsaimniecībā:
tel./fakss 53-07106, mob. tel. 9163796.

SIA «Kanti» plašā sortimentā **pārdod melno metālu velmējumus:** profilus, caurules, loksnes, armatūru, leņķus u. c. metāla produkciju.
Veic metāla griešanu un garumošanu.
Adrese: Līvāni, Ceļniecības iela 12a.
Tālr. 9494906.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.

SIA «VILS G» iepērk liellopus, teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

«J. Romāna» IU sveic visus klientus Ligo svētkos, vēl liksmu un patikamu ligošanu un lūdz iepirkties.

Ir plašs preču klāsts.
(Pārdošanā ir preses auklas.)
Tālr. 9221241.

Preiļu arodvidusskola
2002.-2003. mācību gadā uzņem personas **ar pamatizglītību šādās izglītības programmās:**

- Komerzinības iegūstamā kvalifikācija: **komercdarbinieks, mācību ilgums 4 gadi;**
- Automātika, datortehnika un tīkli iegūstamā kvalifikācija: **datortehnikas mehāniķis, mācību ilgums 4 gadi;**
- Pakalpojumi iegūstamā kvalifikācija: **frizieris, mācību ilgums 3 gadi;**
- Ēdināšanas serviss iegūstamā kvalifikācija: **pavārs, mācību ilgums 3 gadi;**
- Iestāžu darba organizācija un vadība iegūstamā kvalifikācija: **lietvede, mācību ilgums 3 gadi.**

Dokumentus pieņem no 17. jūnija.
Skolas adrese:
Sporta 1, Preiļos, LV-5301.
Informācija pa tālr. 53-22864, 53-22865.

Firma piedāvā darbu atslēdzniekam metinātājam.
Tālr. 6533932.

Pārdod divas veikalu ēkas Preiļos.
Tālr. 53-07025, 53-07026
(plkst. 9.00-17.00).

Piektdien, 21. jūnijā pārdos raibus, melnus cājus, jaunputnus (2-6 mēn.), šķirotus cājus, broilerus, Pekinas pīles, peļēkus un baltus zoslēnus, gajūs (vai maina), tītārenus pēc pasūtījuma, bārbu. Līvānos 7.00, Jaunaglonā 7.10, Aglonā 7.25, Aglonas st. 7.40, Kastīrē 7.55, Anspokos 8.10, Preiļos 8.25, Aizkalnē 9.00, Ārdavā 9.15, Peļēkos 9.30, Arendolē 9.45, Rimicānos 10.00, Uprmalā 10.15, Vanagos 10.35, Rožupē 10.45, Starēs 11.00, Upeniekos 11.15, Jersikā 11.25, Līvānos 11.40, Svirkstos 12.20, Rudzītos 12.35, Priekules 12.50, LAnspokos 13.00, Smelteros 13.10, Polkoronā 13.25, Galēnos 13.35, Stabulniekos 13.50, Pieniņos 14.05, Riebiņos 14.20, L.Pupājos 14.40, Sutros 14.55. Tālr. 21270, 1-9186065.

Pērk lopus.
Tālr. 55645, 6563019.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Pārdod

zemes. Tālr. 21444;
vācu siena presi K-454. Tālr. 54-62064, 6795416;
iekrāvēju T-16 labā tehniskā stāvoklī Ludzā.
Cena 1800 \$. Tālr. 9195836.

Dažādi

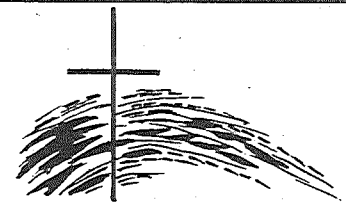
Veikalam «Vanagi» vajadzīgas pārdevējas.
Tālr. 9221241.

«NIKO-LOTO» LOMBARDS

Līvānos, Stacijas 1
(bijušais pakalpojumu kombināts)
izsniedz kredītu pret ķilu.
Tālr. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).

Licencēta firma pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus.

Preiļos. Raiņa bulvārī 15, tālr. 5307068 līdz plkst. 16, 23024 vakaros;
Līvānos. Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu kombināts), mob. tel. 6780843, tālr. 42332, 41221 vakaros. Katru dienu.



Kad smagas sāpes-sirdi žņaug
Kā stindzinošos apkampienos,
Tad skaudrām bēdām pāri augs
Tās labās atmiņas, kas vienos.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un esam kopā ar Ermini Zimeli, BRĀLĪ mūžībā pavadot.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

Vēji, šalciet, vēji, dziediet,
Mūžs ir bijis goda vērts.
Sērojam kopā ar tevi, Anita, pēkšņi zaudējot TĒTI.
Salas pamatskolas kolektīvs

Tēt, tik daudz mīlestības tu prati dot...
Skumju brīdī esam ar klases audzinātāju Anitu Vjaksi.
8. klases skolēni, vecāki

Ceļš nu galā...
Mierīga lai dusa
Un lai viegla dzimtās zemes smilts.
Izsakām līdzjūtību Lailai Lazdānei, VECMĀMIŅU smiltājā izvadot.
Darbābiedri Vārkavas novadā

Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas un tava mūža stāsts.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Lailai Lazdānei sakarā ar VECMĀMUĻAS nāvi.
Mājas kaimiņi

«NOVADNIEKA» KALENDARS

Rajona padome

- ◆ 22. jūnijā piedalīšanās Vārkavas vidusskolas absolventu izlaidumā.
- ◆ 26. jūnijā pulksten 10.00 rajona padomes sēde.
- ◆ 27. jūnijā pašvaldību apmeklējums konkursa «Sakoptākais pagasts un novads» ietvaros.

Preiļu novada kultūras centrs

- ◆ 23. jūnijā pulksten 21.00 Preiļu parka estrādē kopīga ligošana. Jautru deju muziku spēlēs ansamblis «Kreicburgas zikeri» no Jēkabpils. Jāņu saimnieka lomā iejutīsies Daugavpils teātra aktieris Ivars Brakovskis. Konkursi par labāko jaunsieru un skaistāko vainagu, kā arī plāvēju sacensības.

Nevalstisko organizāciju atbalsta centrs Preiļos

- ◆ No 18. jūnija otrdienās un ceturtdienās no pulksten 11.00 līdz pulksten 13.00 Brīvības ielā 7 nodarbības Preiļu novada rūpju bērniem.

Riebiņu kultūras nams

- ◆ 23. jūnijā pulksten 23.00 Ligo nakts balle Riebiņu parkā.

Vārkavas pagasts

- ◆ 23. jūnijā pulksten 21.00 Vārkavas pagasta estrādē Vārkavas pagasta drāmas kolektīva izrāde «Oka». Lietus gadījumā kultūras namā.

Pelēču kultūras nams

- ◆ 23. jūnijā pulksten 23.00 Ligo svētku balle, atrakcijas, pārsteigumi, alus. Balli spēlēs Diāna un Irēna no Spogiem.

Rušonas kultūras nams

- ◆ 23. jūnijā pulksten 22.00 Jāņu ielīgošana Geļenovas parkā. Spēlēs ansamblis no Rēzeknes.

Vārkavas novads

- ◆ 23. jūnijā pulksten 22.00 Vārkavas pils estrādē Ligo svētku kopīga svinēšana visam Vārkavas no-

vadām. Spēlēs lauku kapela.

Galēnu kultūras nams

- ◆ 23. jūnijā pulksten 21.00 Jāņu dienas ielīgošana Galēnu parkā ar Liezēres kultūras nama muzikāli dramatisku uzvedumu «Ak, šie vīrieši un mēs.» Pulksten 22.30 ugunsкура iedegšana. Pulksten 23.00 zālballe, spēle Romualds Kairāns.

Līvānu novads

- ◆ 23. jūnijā pulksten 21.00 Līvānos Dubnas līcī, upes krastā Jāņu ielīgošana. Piedalās Līvānu novada kultūras centra dramatisks kolektīvs, vidējās paaudzes deju kolektīvs un sieviešu koris «Sendienas». Balli spēlēs Jānis Zieds – Ziediņš.
- ◆ 23. jūnijā pulksten 22.00 Ielīgošana Turku pagasta Gedušu pilskalnā. Kopīga sadziedāšana un sadančošana, pārsteigums Jāniem un Līgām. Zaļumballe muzicēs Kokorišu ģimene.
- ◆ 21. jūnijā pulksten 22.00 Jāņu ielīgošanas balle Rožupes estrādē. Spēlē «Daugavas vārvāvas».